У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MARCH 10, 1971 No.46. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 9 березня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ в дедикації нової бібліотеки Линдона Б. Джансона та Школи Громадських Справ в Остіні в Тексасі. Церемонія заплянована на 22 травня.

ПРОВІДНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ та Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні скритикував внутрішню економічну політику уряду президента Ніксона, як таку, що вже „зазнала поразки". Дж. Міні сказав, що країна негайно потребує півмільйона нових місць праці. Він закликав Конґрес робити, не відкладаючи, все потрібне, щоб пожвавлювати економіку ЗСА.

СТЕЙТОВИЙ НЮЙОРКСЬКИЙ СУД ЗАБЛЬОКУВАВ рішення Стейтової Освітньої Ради звільнити зараз же з праці в Брукліні від 3 600 до 4 000 тимчасових вчителів, які заступають при потребі постійних вчителів у 900 публічних школах. Стейтова Освітня Рада вирішила звільнити з праці багато більше вчителів - заступників через фінансову кризу в освітній системі Нюйоркського стейту, але в справу втрутився стейтовий суд.

СТЕЙТОВА ЛЬОТЕРІЯ В НЮ ДЖЕРЗІ, як повідомили із Трентону, столиці цього стейту, перевищила всі сподівання. В той же час, як подібна льотерія в Нюйоркському стейті не приносить сподіваних для освітньої справи додаткових прибутків у 360 мільйонів долярів, даючи круглю два з половиною мільйони долярів місячно на шкільництво, то льотерія в значно меншому стейті Ню Джерзі дає місячно на ту ж саму справу три з половиною мільйони дол.

100 „ЖІНОК - ВИЗВОЛИТЕЛЬОК" НАСИЛЬНО ЗАХОПИЛИ два великі приміщення в Гарвардському Університеті в Кембриджі, Масс., і тому довелося відкласти навчання двох студентських груп. Жінки, переважно студентки, які називають себе членами „Комітету оборони права на життя", заявили, що вони „довіку" не покинуть захоплених приміщень, бо хочуть влаштувати там догляд над дітьми, центр „правової допомоги", „самооборони" тощо.

ПРИХИЛЬНИКИ УРУҐВАЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА ПАЧЕКО АРЕКО започаткували кампанію за зміну в конституції країни. Коли б населення проголосувало за таку зміну, то президента можна було б переобрати вдруге на його посаду, на наступні 5 років. Щоб відбути всенародний плебісцит, прихильникам президента треба зібрати до 200 тисяч підписів.

СТУДЕНТИ, ЛІВІ ЕЛЕМЕНТИ І КОМУНІСТИ в Колюмбії звернулися з закликом до всіх працюючих не йти на працю, себто застрайкувати на знак протесту проти економічних умов і проти сучасного уряду. Але міністерство праці наперед проголосило такий страйк нелеґальним та попередило робітників, що страйкарі будуть звільнені з праці. Провідники Ліберальної і Консервативної партії підтримують сучасний уряд Колюмбії, що його очолює президент Місаель Пастрана Борреро.

У СВІТІ

СОВЄТИ ІНСТАЛЮЮТЬ нову серію наймогутніших ракет з засягом почерез океан — виявив член Військової Комісії Сенату, сенатор Генрі М. Джексон, який має добрі зв'язки з Пентаґоном, як давній постійний прихильник якнайбільших збройних сил Америки. Сенатор Джексон, демократ консервативного напрямку, підкреслив аґресивний характер совєтської політики та її нехіть дійти до порозуміння з ЗСА про дійсне обмеження стратеґічних родів зброї.

У БРИТАНІЇ ЗАКІНЧИВСЯ поштовий страйк, який тривав 47 днів. Поштовики погодилися на пропозицію уряду, яку спершу відкидали, щоб тричленна арбітральна Комісія вирішила їхню проблему. Вони домагаються підвишки винагород на 20 відс., а уряд погоджується дати її на 8 відсотків, із згодою добавити ще один відсоток, в залежності від продуктивности праці.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУДУТЬСЯ в найближчу неділю вибори до міської ради, яка є неначе парляментом та водночас урядом для західньої частини Берліну. 1,700.000 берлінців управнені до голосування. Центральною проблемою у тих виборах є так звана східня політика канцлера Віллі Брандта, колишнього посадника Західнього Берліну. Його згода на те, щоб скреслити з конституції Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини) пункт про приналежність до неї Західнього Берліну за ціну різних практичних полегш для західніх берлінців — свобідного автомобільного руху, полегшення подорожі до Східнього Берліну і т. п. — має палких прихильників, але й завзятих противників. Тому вибори в Західньому Берліні можуть стати покажчиком політичних настроїв в цілій Німеччині.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ католицько - протестантські заворушення. У Бельфасті, столиці тієї країни, яка підлягає зверхній владі Британії, 40 католицьких жінок марширували в демонстрації в уніформах забороненої революційної Ірляндської Армії Визволення, яка бореться за приєднання Північної Ірляндії до суверенної Ірляндської Республіки (Південної Ірляндії). Коли та, спершу мирна, демонстрація проходила біля поліційної станиці — зав'язалась сутичка.

ПАПА ПАВЛО VI ЗАКЛИКАВ вірних, зібраних в минулу неділю на площі святого Петра, до будування нових церков на передмістях Риму. Нав'язуючи до високого снігу, що заляг на вулицях Риму, Папа закликав до „відлиги в серцях" та більшої відданости справам віри і Церкви.

В УСІЙ АЗІЇ СТЕЖАТЬ з напруженням за важким внутрішнім конліктом в Пакістані. Це країна на 365.500 кв. миль з 132-мільйоновим населенням. Західній Пакістан розмежований від Східнього Пакістану широкою на 1.000 миль смугою території Індії. Партія Шеїх Муїбура Рахмана із Східнього Пакістану, яка здобула більшість в новому пакістанському парляменті, вимагає автономії для Східнього Пакістану, погрожуючи проголошенням власної суверенности. Президент Пакістану Мохаммед Яхія Хан відклав відкриття парляменту до 25-го ц. м., але лідери Східнього Пакістану узалежнюють свою участь від скасування декрету про надзвичайний стан і від повороту до демократичної системи правління.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАПРОТЕСТУВАВ проти буцім-то напастування китайських човнів американськими воєнними кораблями в Тонкінській затоці. Проте дотепер ніхто з китайських рибалок не потерпів.

Відсоток безробітних зменшився в лютому до 5.8 відсотка

Вашингтон. — В лютому цього року, вже в другому місяці з черги, кількість безробітних у ЗСА зменшилася до 5.8 відсотка. В січні цього року кількість безробітних виносила 6 відсотків усіх затруднених, а в грудні мин. року 6.2 відсотка. Повідомлючи про зменшення кількости безробітних, секретар праці Джеймс Д. Годжсон заявив, що це є додатковою вказівкою щодо дальшого розвитку ринку праці у ЗСА в сприятливому напрямку. В господарських колах ЗСА трактують це зменшення безробітних менше оптимістично, стверджуючи, що воно є наслідком зменшення кількости осіб, які шукають за працею, а не результатом збільшення місць праці. Новий секретар скарбниці ЗСА Джан Б. Конелі висловив з цього приводу свою впевненість, що замаркована зниженням кількости берзробітних тенденція до поправи в економіці буде продовжуватися, але ж водночас із цим ствердив, що не можна з цього факту робити надто оптимістичних висновків на майбутнє. В посланнях през. Ніксона до Конґресу була встановлена ціль зредукувати відсоток безробітних до 4.5% всередині 1972 року в межах до 5 відсотків з кінцем того ж року. Водночас із повідомленням про зменшення відсотка безробітних департамент праці опублікував звідомлення про дальший зріст, на яких 9/10 відсотка, гуртових цін головно в харчовій індустрії. Не зважаючи на це, секретар скарбниці Конелі заявив, що тільки 16 центів із сдного заробітного доляра видатку ється на харчі і що це найнижча ставка в усій історії ЗСА.

Джо Фрейзір переміг на точки Мугамеда Алі у 15-рундовій боротьбі

У фінальній зустрічі боксу за чемпіонат у важкій вазі, яка відбулася 8-го березня на арені Медізон Сквер Ґарден в Ню Йорку, Джо Фрейзір переміг на точки колишнього чемпіона Мугамеда Алі. Однозгідне рішення про перемогу Джо Фрейзіра у цій 15-рундовій боротьбі зробили всі три судді, признаючи Джо Фрейзірові відношення рунд в його користь з рахунком 11:4, 9:6 та 8:6 (з одною нічию). На початку зустрічі суперники атакували один-одного із змінним щастям, але від 9-ої рунди вже виразнішою була перевага Джон Фрейзіра, який в 11-ій рунді завдав Мугамедові Алі ряд сильних ударів, а в 15-ій рунді сильним ударом лівою рукою в щоку повалив Мугамеда на дошки, після чого Мугамед мусів вичекати приписаний рахунок до вісім, заки повернувся приголомшений до дальшої боротьби.

Поразка Мугамеда Алі була першою після 32 перемог у його професійній кар'єрі боксера важкої ваги. Мугамед Алі, який раніше звався Кешіюс Клей, мав за собою ряд блискучих перемог на ринґу, але і неспортову поведінку через його балакучість та хвалькуватість, як також судові розправи за його відмову служити у війську ЗСА. Внаслідок цих судових розправ Мугамедові Алі були відібрали звання чемпіона та відмовляли права брати участь у боксерських першостях. Новий чемпіон Джо Фрейзір заявив після перемоги над Мугамедом Алі, що він готовий на відплатну зустріч із Мугамедом, як тільки йому таку запропонують.

ЗСА поручають Ізраїлеві звільнити всю єгипетську територію

Вашингтон. — Американський Уряд підтримав звернення, що його наприкінці минулого тижня проголосив секретар Об'єднаних Націй У Тант на адресу Ізраїлю, щоб той „позитивно" відповів на попередній заклик посередника для справ замирення на Близькому Сході, Гуннара Аррінґа, — звільнити всю територію Єгипту. Ця територія охоплює окупований Ізраїлем Синайський півострів, але формально до Єгипту не належала так звана смуга Гази, яка теж зайнята ізраїльськими військами та яку Ізраїль хоче затримати. Найбільш спірним пунктом є узгір'я над протокою Тірани, уфортифікований Шарм ель-Шеїх: Ізраїль хоче затримати те узгір'я, як ґарантію безпечного користування Тіранською протокою, але Ґуннар Яррінґ і, мабуть, ЗСА схиляються до того, щоб Ізраїль і Єгипет погодились на компроміс — щоб Шарм ель-Шеїх стояв під контролею міжнародного війська. Тим часом на Близькому Сході існує далі спокій, дармащо формально не продовжувано воєнного перемир'я, яке скінчилося в минулу суботу. Західня дипломатія старається вплинути на Ізраїль та на Єгипет, щоб вони продовжували переговори за посередництвом Ґуннара Яррінґа і, здається, ці заходи увінчаються успіхом. Проблема ізраїльсько-арабського замирення було предметом півгодинної розмови в минулий понеділок 8 ц. м. у Білому Домі, де куртуазійну візиту склав президентові Ніксонові президент Ізраїлю Зальман Шазар, який прибув до Америки в неофіційному характері задля збірки фондів для Ізраїлю від американських во підтягає свої сили.

Продовжуючи наступ в Ляосі південні в'єтнамці очікують нових атак ворога

Сайгон. — Південно-в'єтнамські війська віднесли наприкінці минулого тижня великий воєнний успіх: вони захопили місто Чепон за 25 миль в глибині Ляосу та здобули в ньому великі запаси зброї, амуніції і харчів. Хоча Чепон поруйнований попередніми американськими летунськими атаками і майже опустілий, проте те місто становило вузловий пункт для сіті доріг, що становлять разом так званий шлях Го Чі Міня, котрим Північний В'єтнам перекидав свої війська і достави до Південного В'єтнаму й Камбоджі. Летунська розвідка ствердила, що північно-в'єтнамці поквапно будують вже новий шлях далі на захід, проте поза тереном джунґлії і тому виставлений більше на атаки з повітря. Американське летунство бере надзвичайно велику і жваву участь у боях, підтримуючи наземні війська Південного В'єтнаму. Понад 2,000 південно-в'єтнамських парашутистів скинено над Чепоном з американських гелікоптерів. Тільки в одну минулу суботу американські гелікоптери перевели 2.400 воєнних місій. Від початку Ляоської кампанії, себто від 8 лютого ц. р. ворог збив 56 гелікоптерів, при чому згинуло 56 американських військовиків, 14 „пропали" й 43 були ранені. Зате ворог втратив 5.700 вояків вбитими, коли південні в'єтнамці втратили 423 вбитими і 1,522 раненими. Але 99 південно-в'єтнамських вояків „пропали" і вони мабуть дістались у ворожий полон. Південно-в'єтнамські війська закріплюють за собою здобуті позиції, сподіваючись контрофенсиви ворога, який раптожидів

Надгудсонська Округа УНСоюзу вшанувала заслужених працівників

Заслужена пошана: пані Квітка Стецюк (посередині) із признаним їй почесним відзначенням за організаційні успіхи. Біля неї — голова Надгудсонської Округи УНС Мирон Сірий та заступниця головного предсідника УНС пані Марія Душник, яка вручила пані Стецюк нагороду в імені Головного Екзекутивного Комітету УНС.

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 5-го березня 1971 р. тут у приміщенні Українського Народного Дому відбулися чергові організаційні збори, які мали на меті переглянути минулорічну працю, її успіхи й невдачі, та намітити дальшу працю на поточний рік. Збори відкрив і ними проводив голова Мирон Сірий, а протоколував їх перебіг секретар Дмитро Дидик. На програму нарад склалися огляд минулорічної праці, який дали голова округи та обласний організатор, під якого опікою знаходиться Надгудсонська Округа, головний радний Степан Гавриш. Він поінформував приявних, що округа в минулому році придбала 144 нових членів, виконавши приблизно шістдесят відсотків своєї річної квоти. Рік раніше Округа придбала була куди більше, бо 203 члени. Він підмітив особливі заслуги в успіхах минулого року передусім пані Квітки Стецюк, секретарки 25 Відділу, яка придбала 50 членів, а далі секретарів М. Волошина, п-і С. Расн, М. Жука, М. Островського, Д. Дидика, мґра О. Стецури й інших. В дальшому п. Гавриш накреслив плян праці на майбутнє й давав практичні вказівки, як її слід вести. Приявні члени Екзекутиви УНСоюзу з'ясували стан Округи та всього УНСоюзу. Головний предсідник Йосип Лисогір зупинився на фінансовім стані Округи, її організаційних проблемах та з'ясував стан будови нового приміщення головної канцелярії УНСоюзу. Гол. секретар Ярослав Падох підмітив особливе зобов'язання Округи відносно УНСоюзу, централя якого знаходиться на терені Округи. Приклад місцевої Округи має рішальне

(Закінчення на стор. 5-ій)

Іван Хомко обраний на голову Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Пассейку й околиці

НОВОВИБРАНА УПРАВА ПАССЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ: сидять зліва до права: Василь Марущак — секретар Округи, Олександер Гнатюк — заст. голови, Іван Хомко — голова, Петро Головачук — організ. рефер., Іван Блиха — касир. Стоять зліва до права: Володимир Бакалець — організ. референт, Іван Бурний — голова Контрольної Комісії. Нестор Михайлишин, Іван Мирослав Лелет і Теодор Ковалик — члени Контр. Комісії. На фото бракує Павла Войніва, члена Контрольної Комісії.

Пассейк. — Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Пассейку й околиці, що відбулися тут в суботу, 6-го березня, обрали на голову Окружної Управи Івана Хомка, визначного громадського діяча Пассейку, одного із провідних діячів Організації Оборони Лемківщини та члена Політичної Ради УККА. До складу нової Окружної Управи разом із головою Іваном Хомком ввійшли: Олександер Гнатюк — заступник голови, Василь Марущак — секретар, Іван Блиха — касир, Петро Головачук і Володимир Бакалець — організаційні референти. До Контрольної Комісії були обрані: Іван Бурний — голова, та члени Іван Мирослав Лелет, Нестор Михайлишин, Теодор Ковалик і Павло Войнів.

Загальні Збори відкрив заступник голови уступаючої Окружної Управи Олександер Гнатюк, який теж привітав серед приявних головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора, заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана та головного радного і обласного організатора Степана Гавриша. На

(Закінчення на стор. 5-ій)

В Ню Йорку відбулася парада на пошану астронавтів із залоги „Аполло-14"

Ню Йорк. — Не зважаючи на холодну і вітряну погоду, місто Ню Йорк вітало в понеділок 8 березня оваційно прибулих у відвідини астронавтів із залоги „Аполло-14", що в її склад входили кап. Шепард, кап. Мічелл та підполковник Руза. Астронавти проїхали моторкадою по 5-ій Евню і Бродвею, де їх вітали зібрані численно мешканці Ню Йорку. Під час паради відбулися спроби демонстрацій проти витрачування мільйонів долярів на космічну програму в той час, як у країні занедбана справа житлового будівництва і добрих шкіл. Закінчився маніфестаційний переїзд астронавтів зустріччю з астронавтами в будинку міської управи, де посадник Ліндзі вручив астронавтам Золоту Медалю Міста Ню Йорку. Нав'язуючи до виниклих під час паради демонстрацій, капітан Шепард закликав порівняти бюджетові суми призначені на космічні досліди і, з другого боку, такі ж суми на справи здоров'я, суспільної опіки та освіти. Як пригадали з цього приводу нюйоркські газети, у федеральному бюджеті на розвиток космічних дослідів і технологію призначено в поточному році тільки 1.4 відсотка, а на заспокоєння „людських ресурсів" таких, як здоров'я, виховання та соціяльне забезпечення — 42 відсотки всього бюджету. Промовляючи під час зустрічі з астронавтами в міській ратуші, посадник Ліндзі сказав, що дехто з мешканців Ню Йорку бажав би собі, щоб астронавти, їдучи знову на Місяць, забрали із собою і його — нюйоркського посадника. У відповідь на цю завваґу кап. Шепард пригадав жартом зібраним, що найближчий „експрес" на Місяць відходить вже в липні цього року — і тоді ж залога космічного корабля „Аполло-15" зможе забрати зі собою і посадника Ню Йорку. Після зустрічі в міській управі астронавти взяли участь у прийнятті влаштованому на їх пошану головою американської делеґації до ОН Джорджом Бушом й увечері були присутні на боксерських змаганнях між Фрейзіром та Алі.

Турецькі екстремісти звільнили 4-ох схоплених американців

Анкара. — Чотири американські військовики прибули ціло і здорово в понеділок 8 березня ц. р. до своїх квартир в Анкарі, перебувши 5 днів в руках лівих турецьких екстремістів, які силою схопили їх були, як вони — без зброї — їхали автом поза столицею Туреччини. Ніяких ближчих подробиць їхнього ув'язнення поки що не оприлюднено. Хоча для погоні за напасниками змобілізовано 2,000 турецької поліції і війська, проте не вдалося віднайти їх. Поліція переконана, що вони — студенти чи старші середньошкільники — скриваються в приватних помешканнях заприязнених родин, прихильників лівих екстремістів. Поліційна ревізія, переведена в кемпусі політехнікуму, виявила багато зброї й вибухового матеріялу, але не знайшла напасників. Поліція хотіла перевести ревізію в домі одного „лівого" сенатора, але той, покликавшись на парляментарний імунітет, не впустив поліції. Майже в тому самому часі, як стало відомим, що американські військовики живі і вільні, проголошено з Вашингтону, що американський Уряд вирішив не платити викупу, що його жадали були напасники: 400.000 дол. Уряд рішив, що не може йти по лінії такого шантажу, бо це тільки підбадьорило б інших екстремістів у широкому світі до схоплювання американців, та зокрема наразило б на небезпеку 18.900 американських вояків у Туреччині.

НТШ вшановує свого патрона науковою конференцією

Ню Йорк. — Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА і Філологічна Секція зшановують щорічним звичаєм, Патрона Товариства — Науковою Конференцією, що відбудеться в суботу, 13 березня ц. р. о годині 6-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вул. в Ню Йорку Конференцію відкриє директор Філологічної Секції проф. В. Лев, а доповідь виголосять проф. д-р Л. Рудницький — на тему „Лірика Шевченка в англійських перекладах", проф. д-р О. Орехва — „Т. Шевченко в Білоруській ліриці" і проф. д-р Г. Лужницький — „Глибина Любови до Батьківщини у Шевченка". Конференцію закриє проф. В. Стецюк. Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

Закінчився вишкіл нових організаторів УНСоюзу для Альберти

Джерзі Сіті. — Минулої неділі, 7-го березня 1971 року тут. в приміщенні Українського Народного Союзу закінчився чотироденний вишкіл двох нових організаторів УНСоюзу, а саме Фредирика Токарика і його дружини Юлії. Обоє Токарики є мешканцями міста Калґарі, альбертської провінції Канади, де вони й заміряють вести свою союзову організаційну працю на повні професійній основі. Обоє вони є членами УНСоюзу й належать до недавно заснованого Відділу в Калґарі ч. 507, якого засновником був головний радний та обласний організатор УНСоюзу Василь Дідюк з Торонта. Побіч цього Відділу в Калґарі, яке є одним з більших скупчень українців в Західній Канаді, від років існує ще один Відділ УНСоюзу ч. 500. На території провінції Альберти існують ще два союзові Відділи чч. 497 і 503 в Едмонтоні та теж недавно заснований Відділ ч. 491 в Летбридж. Завданням нових організаторів буде не лише дбати про збільшення числа членів їнього Відділу та Відділів в Калґарі і його безпосереднім сусідстві, але також засновування нових Відділів з метою поширити УНСоюз в Альберті та інших західніх та північних провінціях Канади, в цій колисці Канадійської України, яка зберегла ще досі десятки тисяч українців, прив'язаних до свого українського походження й своїх національних традицій. Вишкіл перевів головний секретар й водночас керівник організаційного відділу головної канцелярії УНСоюзу д-р Ярослав Падох при співучасті заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана й головного радного та обласного організатора Степана Гавриша. Ред. А. Драган інформував пп. Токариків про культурну діяльність УНСоюзу, а зокрема про його видавничі надбання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справедлива вимога

Надходять весна і літо, а з цим пожвавлення туристичного руху, зокрема поїздки в Україну. Згідно з інформаціями туристичних агенцій, кількість туристів в Україну, що відвідують її групами й індивідуально, доходить тепер до багатьох тисяч кожного року, а суми грошей, що їх ці туристи там залишають, напевно можна рахувати вже на мільйони.

Кожній країні, а в тому числі й Совєтському Союзові, залежить на туристах. Деякі країни — можна б сказати — живуть з туристики, бо витрачувані туристами гроші становлять поважну рубрику в їхньому національному бюджеті. Тому всі країни намагаються всіляко туристів задовольняти, створюючи для них різного роду атракції, дбаючи про те, щоб вони справді могли почувати себе у чужій країні „як вдома".

Коли мова про американських і канадійських туристів, що їдуть в Україну, то левину їх частину становлять українці греко - католики, В туристичному сезоні тисячі цих людей проводять неділі в Києві, Львові та інших містах України. Тому й цілком справедливе їхнє домагання, щоб під час перебування в Україні вони мали нагоду помолитись в церкві і вислухати Богослуження в їхньому віровизнанні, в їхньому обряді. В Україні немає тепер греко - католицьких церков, хоча тут і там ще існують римо-католицькі. Також факт, що в Москві існує римо - католицька церква для дипломатів і туристів цього віровизнання. На подібну увагу заслуговують і туристи греко-католицького віровизнання в Києві чи Львові. І цього вони повинні домагатися від своїх туристичних агенцій, від совєтського „Інтуриста" та під час своїх відвідин і зустрічей в Україні.

І ще одне побажання, що його часто висловлюють туристи в листах до редакції: між туристами часто бувають українські католицькі священики, але тільки деякі з них під час відвідин в Україні носять священичу ідентифікацію — кольоратку. Ми не знаємо, чи в цьому відношенні є будь - які зарядження їхньої церковної влади, але якщо такого зарядження немає, то побажання загалу туристів мають своє випрєвдання і підставу.

Бомба під Капітолем

Великої сили бомба, яка минулого тижня наробила поважної шкоди в одному з крил будинку Конгресу на Капітолі, була нібито новою демонстрацією „лівих", читай: явних і закаптурених комуністів — проти участи Америки у війні в Ляосі й Камбоджі. Тут і в інших подібних випадках обійшлося без жертв. Але ці атентати зактуалізували два питання: чи вони осягають ефект, що його хочуть мати терористи, і які їхні інші практичні наслідки?

Очевидно, що смішно й думати, щоб під впливом таких вибухів президент Ніксон і його дорадники змінили свою думку і рішили піти по лінії вимог Північного В'єтнаму, щоб негайно відкликати всі збройні сили ЗСА з В'єтнаму. Линдон Джансон волів виректися дальшої президентури, як піддатися натискові ліберального крила власної партії, і ніхто з державних мужів та поважних політиків не піддасться шантажеві екстремістів-терористів. Зате поважний синдикований коментатор Карл Рован, мурин, колишній амбасадор у Фінляндії, гостро таврyючи оте бомбування Капітолю, звертає увагу, що єдиним реальним наслідком такої методи може бути — вкорочення громадянських прав в Америці.

Карл Рован покликається на вислідн опитувань, що їх перевів тижневик „Нюзвік". Величезна більшість запитуваних людей заявилась за збільшення прав і компетенції поліції, 73 відсотки дораджували брати відтиски з пальців усіх дорослих мешканців ЗСА, 44 відсотки схвалювали засекречені підслухи органами поліції, майже половина опитуваних погоджувались, щоб арештованих притримувати протягом 24 годин без поруки. Тому названий коментатор апелює до „лівих", щоб вони зрозуміли, що їхні методи боротьби не поменшують „мілітаризму" в Америці, а побільшують ряди тих, які власне в уніформованій силі вбачають запоруку ладу і спокою в країні.

Хоч одна з лідерок „ведерменів" недавно призналa публічно, що треба облишити тактику бомбування, трудно сподіватися, щоб швидко минулися в Америці акти терору, доконувані чи то з політичних причин, чи під впливом наркотиків, чи для грабунку. І тому бідкання з приводу загрози для громадянських свобід проблеми не розв'яжуть. Тільки суворі закони, загострені заходи органів безпеки і гостріші судові вироки можуть здвигнути вищий бар'єр між свободою і сваволею.

П. Феденко

НІМЕЦЬКА СОБОРНІСТЬ

Мюнхен. — 18-го січня німці згадували соті роковини створення Німецької імперії — Райху.

Після перемоги армій союзних німецьких держав під проводом пруських генералів над Францією у війні 1870 року, зібралися німецькі манархи й міністри у замку французьких королів — у Версалі — і проголосили створення Німецької імперії. Титул імператора призначено для пруського короля Вільгельма.

Права німецьких держав цієї імперії не були остаточно скасовані: Баварія, Вюртемберґ, Баден, Гессен і т. д. зберегли свої уряди, конституції, виборні сойми, Баварський король мав і надалі свою армію і дипломатичних представників у різних державах. Однак, у Прусії жило 2/3 всієї людности новоствореної німецької імперії, і в Берліні, столиці Райху, рішалися головні проблеми німецької політики.

Голова уряду імперії Отто Бісмарк хитрим маневром хотів прив'язати населення Німеччини до новоствореної держави: з його почину видано закон про загальне виборче право до парляменту імперії (Райхстаґ), що мав засідати в Берліні. Такого широкого права вибирати послів до парляменту не мали тоді ні французи, ні громадяни Англії. Але була в цій реформі Бісмарка велика „заковика": парлямент німецької імперії не мав права скинути уряд, призначений монархом, і вибрати свій, якому міг довіряти.

Таким чином справи політичні лишалися в руках кайзера і ним призначених міністрів. В найбільшій частині Райху — в Прусії — Бісмарк залишив стародавнє виборче право до крайового сойму (Ляндтаґ), і там владу аж до 1918 року мали землевласники та заможні верстви людности.

Ще іншою реформою хотів Бісмарк помирити громадян Німеччини з „куцою конституцією": через парлямент він провів закони для соціяльного забезпечення робітництва (проти каліцтва, пенсії на старість, проти недуг і т. д.).

У Німеччині була свобода слова і преси, партії могли вільно розвиватися, критикувати уряд, у сатиричних журналах друкувалися карикатури на кайзера і на королів та князів імперії. Але це не мало впливу на загальну політику берлінського уряду: там рішальне слово мав кайзер, що призначав і звільняв міністрів, по своїй уподобі.

Після поразки у війні 1870 року Франція мусіла заплатити 5 більйонів франків контрибуції Німеччині. Німецький уряд давав щедрі позики підприємцям, і Німеччина розвинула свою індустрію так, що скоро догнала Англію, тоді найсильнішу капіталістичну країну.

Об'єднання Німеччини досягнуто війнами: 1866 р. пруська армія розбила австрійське військо в Чехії і Австрія перестала бути членом Німецького союзу. В 1871 році рішальне слово в Німеччині здобула родина Гогенцоллернів. Мабуть, сам Бісмарк перед смертю (1898 р.) каявся, що не дав створити в німецькій імперії парляментського ладу, а лише владу в руках імператора і його довірників-„камарильї". Молодий кайзер Вільгельм II (1888-1918) вирішив р. 1890, що може обійтися без Бісмарка, і звільнив його з посади голови уряду.

Соборність національна без політичної свободи і права громадян через виборний парлямент творити уряд, відповідальний перед народним представництвом, принесла реальні наслідки для німецької нації. Неконтрольований парляментом кайзер Вільгельм II виголошував войовничі промови, казав, що „майбутність Німеччини на морях", і цим викликав до себе ворожість в Англії. Словами про недостачу землі для німецького хлібороба і прямуванням у відсталі країни Азії та Африки німецький уряд поставив проти себе ближчих і дальших сусідів.

Давши вільну руку австрійському урядові „покарати" Сербію за те, що в місті Сараєві убито наслідника австрійського трону, Вільгельм II дав почин для першої світової війни 1914 року.

Війна на два фронти — проти Франції, Англії, Італії, Америки на заході і проти Росії на сході — була програна 1918 році. Революційний рух в листопаді 1918 р. скинув кайзера, в Німеччині проголошено республіку.

Кайзер утік у Голляндію, однак генерали залишились.

Пущено в хід леґенду, мовляв, перемога Німеччини на заході (і проти Америки!) була на досяг руки, тільки революція („внутрішній ворог") не дозволила. Виховане в дусі імперіялізму суспільство Німеччини піддавалося демагогічній пропаґанді про „народ без простору для життя", про „вищість" німецької раси і т. д. Політичної свободи в своїй республіці багато німців не шанували, їм згадувалася воєнна слава і велич Німеччини, що могла грозити своїм сусідам „залізним кулаком".

Господарська криза 1929 р. перейшла з Америки на ввесь світ, зокрема на Німеччину. Вороги демократичного ладу скидали вину за світову кризу на німецьку демократичну республіку... Це був ґрунт для фанатичного імперіяліста - демагога Гітлера, якому спочатку помагали великі капіталісти і генерали німецької армії.

Дальші події відомі: за згодою президента Гінденбурґа Гітлер став у 1933 р. головою уряду — райхсканцлером з наміром війною розширити „життьовий простір" Німеччини. Успіхи Бісмарка в його війнах були для Гітлера прикладом.

(Закінчення на стор. 5-ій)

Петро Одарченко

ТАРАС ШЕВЧЕНКО І ЛЕСЯ УКРАЇНКА

(2)

Леся Українка була найпослідовнішим виразником Шевченківського прометеїзму. Образ закутого, але нескореного Прометея проходить через усю творчість Шевченка і Лесі Українки.

Прославляючи безстрашних борців за волю, Леся Українка називає їх „нащадками Прометея". Прометеїзм був центральною темою творчости Лесі Українки, а образи Прометея і нащадків Прометея є, як каже один дослідник, „постійними, наскрізними". Леся Українка „власним своїм життям і діяльністю, самовідданим служінням народові звершила прометеївський подвиг і цим заслужила право називатись дочкою Прометея" (І. Ф. Осляк, З вогнем Прометея, К., 1969, стор. 100). Максим Рильський у своєму „Слові про Лесю Українку" („Літературна Україна", 1963, 2 серпня) назвав велику українську письменницю нащадком Прометея.

Тарас Шевченко поставив своє палке слово на сторожі українського народу:

... Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло них
поставлю слово.

Леся Українка, як і Шевченко, вірила у велику силу поетичного слова і називала його своєю єдиною зброєю:

Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні
загинуть обоє!
Може, в руках
невідомих братів
Станеш ти кращим мечем
на катів.

Могутнє слово Шевченка і Лесі Українки не тільки піднесло українську літературу на рівень великих світових літератур, а було, є і довго буде вирішальним чинником у боротьбі українського народу за свою волю і національну незалежність.

Шевченко і Леся Українка часто зверталися до образів Біблії, до палкої біблійної мови, щоб висловити свої ідеї, свою любов до рідного краю і свої палкі заклики до боротьби. Шевченко в образі вавилонського полону малював становище українського народу. Тему вавилонського полону розвинула і Леся Українка у своїх драматичних поемах і поезіях.

Шевченкова поема „Неофіти" і твори Лесі Українки з життя перших християн відзначаються своїм неприхованим алегоризмом. І Шевченко і Леся Українка у своїх творах з життя перших християн висловлювали революційні ідеї боротьби проти царського політичного гніту, ідеї боротьби за волю проти рабства і гніту.

Шевченкове гасло „Борітеся — поборете!" було закликом, спрямованим не тільки до кавказьких народів, а й до своїх земляків. Леся Українка підхопила цей заклик:

Борись і добувайся
батьківщини...

Шевченко у своєму безсмертному „Заповіті" закликав:

Поховайте та вставайте,
кайдани порвіте...

Леся Українка у повстанні бачить єдиний шлях до визволення, до перемоги народу над гнобителями:

Хай ми хоч раз
заговоримо громом
Так, як весняні хмари!

Шевченка і Лесю Українку єднає їх велика любов до української народної пісні, думи. Шевченко і Леся Українка знали велику силу українських народних пісень і були прекрасними виконавцями їх. Надзвичайно багата українська народна поезія була невичерпним джерелом поетичних засобів поезії Шевченка і Лесі Українки, безсмертної краси їх мови. Народна пісня, дума давали надхнення Шевченкові і Лесі Українці. На ґрунті народної пісні, усної творчости українського народу постали чудові перлини Шевченкової і Лесиної поезії, зокрема безсмертна „Лісова пісня" Лесі Українки. Шевченко і Леся Українка мали також великі музичні здібності. Тому мова їх творів відзначається великою мелодійністю, музичністю. Багато ліричних поезій Шевченка і Лесі Українки своєю образовістю і ритмомелодикою нагадують народну пісню. Тому українські композитори радо писали й пишуть музику на слова цих великих поетів. Шевченко і Леся Українка не тільки безмежно любили українську народну пісню, усну поезію, але й розуміли її велике значення для національних інтересів свого народу. Шевченко писав:

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине!
От де, люди, наша слава,
Слава України!

Ці Шевченкові слова повторила Леся Українка, коли зорганізована нею експедиція для запису українських дум увінчалася повним успіхом.

Ще багато, багато фактів, прикладів і порівнянь можна подати про те спільне, що об'єднує Шевченка і Лесю Українку. Сюди належать спільні образи зорі, образи хати — символу державної незалежности України.

Шевченко вірив у неминучість відродження України:

Встане Україна і розвіє
тьму неволі,
Світ Правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!

Цю віру висловила й Леся Українка у передсмертному своєму творі:

Встане велетень тоді,
Розправить руки грізні
І вмить розірве на собі
Усі дроти залізні!

Шевченко у своєму „Заповіті" висловив бажання:

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Незлим, тихим словом.

Леся Українка також вірила, що в майбутній вільній Україні її поетичне слово лунатиме разом із новими співами нових поетів:

Інші будуть співці по мені,
Інші будуть лунати пісні,
Вільні, гучні, одважні
та горді
Поєднаються в яснім акорді
І полинуть у ті небеса,
Де сіяє одвічна краса,
Там на їх обізветься луною
Пісня та, що не згине
зо мною.

У соту річницю з дня народження геніяльної поетеси українського народу пригадуємо її віщі слова:

Як я умру, на світі запалає
покинутий вогонь
моїх пісень,
і стримуваний пломінь
засіяє,
вночі запалений,
горітиме удень.

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

Редаґує Любов Коленська

Проблиски весни і моди

Зацвітуть кущі золотодощу, бузок і жасмін, і у вас прокинеться прагнення прибратися більш барвисто й відмінно, щоб обновитися і включитися у весняний похід.

Вже протягом двох років чимраз більше приходить до моди — вишивка. Вона спочатку проявлялася легко киненим узором на рукаві чи внизу суконки, несміливим гаптом, але вже зимою ви могли бачити узористі блюзки, спіднички й сукні.

Цьогомісячний журнал „Севентін" друкує дещо для молодих дівчат аж на чотирьох сторінках. В цьому журналі у модельок ніжні, скромні одуховлені обличчя, представлений інший тип дівчат, як досі. Почавши вже від зачісок: сплетені кіски вниз пов'язані барвистою стрічкою, проділ у волоссі посередині, коси зіп'яті позаду, русява пишна коса обведена довкруги голівки, коротеньке волосся химерними кучерями, ніби в пересмику вітру. Часами волосся пов'язане хустиною — гарячих барвистих кольорів, а там і квітки у волоссі: дрібненькі, побаранчеві несмертельники, незабудки вплетена в косу розквітаюча гілка. Здається, це вийшла з давніх наших пісень дівчина й мерехтить кольорами і вабить „старосвітською" незайманістю.

Довжина суконь і „міні" і „міді" і „максі", себто довга сукня. Дві сторінки присвячені загально - слов'янським справам. Усе у мереживах, гаптах, засноване на слов'янських традиційних узорах. І там, де сторінка присвячена загальнослов'янській моді, усе розкрашене народними мотивами, фальбанками, гаптованими пасками, мереживами, рижками. Блюзочки вгорі наморщені кольоровими нитками і зав'язані кутасиком. На шиї ґердани з пацьорків.

Дві окремі сторінки присвячено українській вишивці. Очевидно, воно все не вдержане у нашому стилі чи узорах. Ви побачите модну тепер туніку й штани з барвистими узорами, а взір нагадує нашу низинку. Навіть тут на ґаряче літо має пристосування т. зв. „мідріфт" блюзка, тільки що взориста, блюзка із крою полтавської сорочки, рукави стягнені ґумкою або на запястку запнені на ґузик. А в туніці — грецькі широкі рукави. Барви тут: червоні, помаранчові, зелені. На одній типовий полтавський взір. Паски із кольорових, блискучих пацьорків, крайки. І це вже не стилізовані суконки — це вже народна ноша, або народні строї. Одна з дівчат має навіть коротеньку спідничку й хвартушок, бракує тільки стрічок із-заду на плечах і сап'янців...

Матеріяли — полотно й муслін.

Зустрічаєтеся вправді із висловом, нібито на нашій дівчині хустка називається „бабушка", щось не дуже по-українському, дещо із строями і узорами всуміш, але воно ще не таке лихо. Ми можемо за нашим умінням усе справити. Важливе, що цей стрій додає нашим дівчатам дівочого повабу. І вулицями проходитимуть вони, як... польові квіти. Тож не треба вже буде заохочувати матерям: „Вберися, вишивка гарна"...

Дещо з американської етикети

Сьогодні багато жінок працює в бюрах, по підприємствах, і важко не раз визначити межі доброї поведінки, себто, як жінка повинна поводитися, коли вона в бюрі не тільки товариш праці, але й жінка.

Наприклад, заходить питання: чи жінка повинна встати, коли в кімнату входить старший чоловік або особа на дещо вищому становищі. Жінка ніколи в цьому випадку не встає, хіба входить чоловік на дуже визначному становищі або вона ще дуже молода, а чоловік набагато старший. Вона повинна встати, коли приймає в своєму домі, а до неї приходить гість.

Молода секретарка повинна встати, коли представляють їй дружину її шефа або чоловіка, який на вершку позиції тієї компанії, де вона працює. Але у звичайній ситуації в бюрі вона залишається сидіти, хто б не прийшов поза вичисленими особами. Вона вітається, не встаючи. Хіба, коли вона пошукує праці і відбуває інтерв'ю, тоді неважно, чи це буде чоловік, чи жінка, вона при подаванні руки повинна встати.

Звичайно, в установах, коли одне одному представляються, і це повинно вийти спонтанно, немає правила, хто повинен подати руку перший. Але коли при бюрку сидить чоловік, він встає, щоб привітати того, хто прийшов і завжди повинен перший подати руку, без огляду на те, чи це жінка, чи чоловік.

Тільки у широкому товариському світі, хоч уже не завжди у теперішніх часах, чоловік не простягає своєї руки, доки не простягне йому жінка.

Накриття столу, коли у нас „холодний буфет"

Перш за все приготування починаємо від того, що стіл ставимо під стіну, хоч це не обов'язкове. Немає специфічних правил відносно на-

(Закінчення на стор 6-ій)

Любов Дражевська

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА КЕДРОВСЬКОГО

(2)

Про українські кола в Одесі, називаної тоді „Віднем над Чорним морем", пише в „Обрисах минулого". Згадує поета і лікаря Івана Липу, С. Шелухина, бібліографа М. Ф. Комарова, лікаря І. М. Луценка та інших. Незадовго до війни бачив тяжко хворого Івана Франка, що приїздив до Одеси.

***

У 1911 році 21-літній Кедровський почав працювати, як завідувач відділу статистики народної освіти в Херсонській губерніяльній земській управі. В „Обрисах минулого" він схарактеризував цю Управу, як цитадель „українофілів", що намагалися діяти леґальними способами. Секретарем Управи був А. М. Грабенко, в молодих роках член активного українського гуртка в Єлисаветі, розгромленого жандармами в 1884 році. Відтоді він працював у Херсонському земстві і став одним із кращих знавців земських справ на всю Росію. На Херсонщині домігся поліпшення агрономії, медицини, ветеринарії, шкільництва, будівництва шляхів. Одночасно багато зробив для піднесення української справи в губернії. Всі повітові земства, разом з губерніяльним, по кілька разів ухвалювали постанови, домагаючись перед урядом викладання українською мовою в народних школах. Всі народні бібліотеки мали „дозволені цензурою" українські книжки. В апараті земства працювало чимало українців.

В „Обрисах минулого" В. Кедровський пише, що йому доручили статистично дослідити стан середньої освіти в губернії. Він виробив програму праці і подав її на розгляд членам Громади. Вони порадили молодому статистикові під час обслідування яскраво підкреслити український національний елемент Херсонській губернії та від'ємні сторони російської школи. Треба було показати рецидиви неписьменности серед людей, що скінчили школи, бо вчилися чужою мовою, а пізніше не мали літератури для читання зрозумілою для них українською мовою.

На підставі зібраних матеріялів Кедровський уклав огляд народної освіти в Херсонській губернії за 1910 рік та позашкільної освіти за 1912 рік. Український письменник М. Чернявський, в минулому завідувач відділу народної освіти Херсонського земства, допомагав порадами. За свою працю Кедровський дістав срібну відзнаку з нагоди 50-ліття заснування земств. Статистичні праці земств з української території стали підставою для законопроєкту, що був внесений до Четвертої Державної Думи про потребу навчати дітей їх рідною мовою. Війна 1914 р. затримала обговорення цього законопроєкту.

У своїй статті „Материнскій язык у школі" (Альманах УНСоюзу на 1970 рік) Кедровський пише, що кожного літа в роках 1912-14 він мав за службовий обов'язок організувати загальноосвітні шеститижневі курси для вчителів земських шкіл Херсонської губернії. За порадами та вказівками членів Старої Громади, Кедровський намагався поставити навчання так, щоб познайомити яких півтисячі вчителів з елементами українознавства. Це треба було робити обережно, бо програму курсів і склад лекторів затверджувало Міністерство Освіти, яке надсилало своїх представників, що мали стежити, щоб не було „крамоли".

Були різні методи українізувати вчителів. Наприклад, у викладах історії російської літератури проф. Кудрявцев згадував і українських письменників. В додаток до офіційних лекцій улаштовували вечірні гутірки, екскурсії. Кедровський із запалом пише про те, як водили вчителів до місцевої стародавньої фортеці, де була нагода розповісти взагалі про запорізькі фортеці. У військовому соборі оглядали ризи, чаші, хрести, євангелії та оригінальні образи з запорізьких церков. Оглядали руїни Запорізької Січі коло містечка Олешок. Пише він і про те, як відшукував українців серед курсантів: носив, як приналу, кілька нових українських журналів та виставляв з кишені газету „Рада".

***

Не маю даних, коли Кедровський взяв перший шлюб. Його дружина Марта Семенівна, уроджена Одарик, походила з Херсону. В роки революції Марта Кедровська спершу жила з дітьми коло своїх батьків у Херсоні, пізніше була з чоловіком, очевидно відрізана фронтами від дітей. На початку 1919 року виїздила разом із Кедровським з дипломатичною місією до Туреччини. Влітку 1919 року у Немирові її заарештувало Чека. Була ув'язнена кілька тижнів, поки не врятували повстанці.

В 1920 році, коли Кедровський був послом УНР до балтійських держав, а дружина була з ним, їх чотири малі сини загинули в Херсоні разом з усією родиною Одариків, усього 16 осіб. Кедровський про це не любив згадувати, і я не знаю, як то сталось. Припускаю, що померли від тифу. Скорбота в очах і устах відбилась на фотографії Марти Кедровської з 1923 року. Це була гарна, чорнява жінка. З чоловіком пішла на еміграцію і в 1932 році померла в Ню Йорку після довгої хвороби, мавши 42 роки. Про друге одруження Кедровського пишу далі.

Брати Володимира Івановича були розстріляні: Миколу розстріляли денікінці в Говтві 1919 року, а Михайла — большевики в Катеринославі 1921 року.

***

Коли почалась перша світова війна, Кедровського в перший же день мобілізації покликано до війська. Був він на різних фронтах: в Прусії, Галичині, нарешті на румунському фронті. У своїх спогадах згадує, що завжди возив із собою українські книжки і старався зацікавити ними товаришів-офіцерів.

На початку 1917 року був він у ранзі поручника в складі Кавказької Туземної Кінної Дивізії, так званої „Дикої Дивізії".

З перших днів всеросійської революції 1917 року Кедровський почав діяти на полі організації українського війська. Кедровський тої доби вперше ясно постав у моїй уяві на поминках по ньому, коли говорили люди, що знали його в роки революції. Б. П. Ржепецький сказав: „Кедровський не ходив, а літав, був повний енергії; не ухилявся від відповідальности, їхав туди, де була небезпека... Був дуже приваблий собою". К. Т. Туркало: „Тоді мрійники не розуміли ваги війська, думали, що міліції буде досить. Кедровський і Петлюра боролись за військо".

(Кінець)

ПРОТОКОЛ

З НАДЗВИЧАЙНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 18, 19 І 20-го ВЕРЕСНЯ 1970 Р. НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(Продовження з попереднього числа)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА ПЕТРА ПУЦИЛА

Мені, як головному касирові УНСоюзу, доручено статутом і Конвенцією завідувати й берегти союзове майно та бути відвічальним за його — в першу чергу — видатки, не лише перед членством, але також перед урядовими чинниками тих держав, у яких ми ведемо наш обезпеченевий бизнес. Іншими словами: я повинен слідкувати, чи видатки УНСоюзу виправдують союзову працю та її успіхи.

У нашій господарській дійсності не належить це до легкого завдання. Для прикладу згадаю нашу останню, 27-му Конвенцію, яка відбулася в місяці травні цього року в місті Клівленді. Може й не всі знаєте, що вона коштувала УНСоюзові суму 237,144.95 дол. Отже постає питання: що дала вона для УНСоюзу, щоб можна виправдати такі великі видатки? Чим і як виправдати це, що ці видатки більш чим вдвоє перевищуючи зібрані від членів конвенційні фонди за 4 роки? Що більше, запитаймо самі себе, чи делеґати відбутої Конвенції застановлялися над цим важним питанням? Чи делеґати дали нагоду членам статутової Комісії цю справу представити й проаналізувати як слід на конвенційному форумі? Чи п'ять-центовий конвенційний фонд може покрити кошти одного делеґата від 75-ти членів тоді, коли всі вони зложать до того фонду за 4 роки лише 180.00 дол. А дальше, чи цю важливу для розбудови УНСоюзу справу мають вирішувати виключно лише наївні загітовані делеґати, не зважаючи на пояснення провідних членів УНСоюзу та Статутової Комісії Конвенції? Розважте, чи останнє й вирішне слово в такій справі не повинно бути за провідними членами УНСоюзу?

Я дуже уважно слідкував за діяльністю делеґатів, а також прислухувався до їх вимог, але чомусь ніде не міг я знайти в них того, що вони приїхали з цілями допомогти своїми думками в розбудові УНСоюзу. Чомусь завдання своє вони ограничували лише до трьох справ: вибору проводу на слідуючі чотири роки, схвалення роздачі грошей на різні громадські цілі й — схвалення дієти.

Саме й тому я хочу сказати вам, що такі Конвенції не лише принижують престиж УНСоюзу між його членством і його братську єдність, але також стають великою колодою на шляху до його постійної розбудови новими членами з нашої молодшої ґенерації, яка повинна колись нас заступити. Тому в тій справі, яка є дуже важною, треба нам поробити потрібні зміни в користь УНСоюзу, якщо ми направду думаємо про Союз, будучи його проводом.

Наші інвестиції

При інвестиціях союзових грошей треба нам бути дуже обережними не лише нам у головній канцелярії, але також і на місцях тим нашим відвічальним людям, які рекомендують нам інвестиції. Керуватись усім нам треба не лише самим серцем, але також і бизнесовим критерієм, бо лише при допомозі останнього ми зможемо вдержати задовільно стан посідання УНСюзу й завжди бути готовими виправдати господарку УНСоюзу перед членством та державними чинниками.

Цю важну справу треба порушити не лише тут між собою, але також дати ширше вияснення тим, які діють по місцевостях.

Справа позичок на членські грамоти

Багато наших членів позичають гроші на свої грамоти й подавляюча більшість із них не сплачують нам тих позичених ними грошей, лише платять проценти від них, які під сучасну пору є дуже низькими, і тому вони це напевно роблять. Вони свідомо використовують теперішній стан, коли відсотки на ринку є багато вищі. Отже, і над цією справою потрібно нам застановитись та поробити відповідні зміни, бо кошти наших адміністративних розходів більше чим подвоїлися і не знаємо, коли вони стабілізуються.

Податки, механізація і інші проблеми

Ми це маємо інші проблеми, над якими мусимо застановитися, а саме над ділянкою оподаткування. Ми все стверджуємо, що ми є „такс екземпт", але тепер будемо мати зміну. В жовтні 1969 р. впроваджено зміни в податковий закон щодо братських організацій, на основі яких будемо мусіти складати фінансові звідомлення. Все буде базуватися на цім, чи організації, такі, як наша, існують і ведуть підприємство лише для своїх членів та чи мають приходи поза членством. Правдоподібно це буде відноситися до Союзівки, „Свободи"і і деяких підприємств деяких Відділів, наприклад, тих, які мають свої домівки. Тому, що це право є нове, ми ще не маємо точних інформацій про його застосування, але можемо сподіватися деяких труднощів.

Нам треба в головній канцелярії завести механізацію. Ми якраз тепер переводимо відповідні студії в співпраці з двома фірмами ДБМ і Боровс, а заразом є в контакті з іншими організаціями, подібними до нашої. Як ця справа, буде досліджена, буде мусіти бути затвердженою, і я буду просити Вашого дозволу, щоб чим скорше впровадити в життя ці пляни. Це все нам поможе прискорити нашу працю, яка є пов'язана з Відділами і членами. Воно нам поможе в нашій загальній бугальтерії, бо нам важко замкнути наші книги скоріше, як 2 місяці після закінчення місяця.

Підписування чеків

Ми не є поважні, коли на Союзівці і в Канаді, або позволяємо відповідним силам підписувати чеки, або якщо вони їх підписують, то роблять це на блянку, перед виповненням чеків.

В головній канцелярії підписує головний предсідник або секретар і обов'язково головний касир. Якщо касира немає в бюрі якийсь час, то він мусить наперед попідписувати відповідну кількість невиповнених чеків. В разі якби предсідник і секретар не були присутні якийсь час в канцелярії, то також один з них мусить підписати наперед відповідну кількість чеків в блянку.

Така поведінка є дуже небезпечна з різних оглядів. В очах стейтової контролі, в очах канадійських властей і усіх контрольних чинників ця поведінка є небажана. Кілька років тому ми були закупили машину, на якій можна механічно підписувати чеки іменами відповідних урядовців. Хоч ця машина нас коштує около 3,000.00 дол., вона на жаль, є уживана лише рідко, при виготовлюванні девідендових чеків. Ця справа була мені предложена стейвід контролі такий запит: чому ви забезпечуєте урядовців і працівників, якщо ви не дасте їм вільної руки в праці? Ви надармо витрачуєте гріш. Право дає вам усі можлипрацівників, якщо ви не дасте їм вільної руки в праці? Ви надармо витрачуєте гріш. Право дає вам усі можливості до виконання ваших завдань, але, на жаль, у вас нема людей, щоб знали як тими правами послуговуватись.

Отже, в цій справі я пропоную, щоб ухвалити уживання машини до підписування чеків. Коли це станеться, не треба буде підписувати невиповнених чеків. Я дальше пропоную дати відповідним людям на Союзівці привілей підписувати чеки, щоб уникнути виплат в готівці, що з конечности практикується.

Новість в історії УНСоюзу

Остання Конвенція УНСоюзу, що відбулась у місяці травні ц. р. в Клівленді, наділила почестями 8 бувших, довголітніх членів Головного уряду. Коли додамо до них п. Романа Слободяна, бувшого головного касира, якому цю почесть надала 26-та Конвенція в Чикаґо, то будемо мати їх тепер 9. Клівлендська Конвенція надала їм можливість користуватись повними правами членів Головного Уряду, за виїмком права голосування над ухвалами того ж Головного Уряду. Я є певний того, що вони вміло зуміють використати ці, дані їм Конвенцією, права й привілеї та будуть вірно сторожити інтереси УНСоюзу. Але я маю на думці ще щось інше, а саме використати їх довголітній престиж, досвід і знання для кращої розбудови УНСоюзу серед нашого громадянства. Маю на думці це, щоб Головний Уряд та члени Екзекутиви УНСоюзу доручували їм певні функції до виконання. А щоб та дана їм Конвенцією почесть не залишилась для них і нас лише пустим звуком, то я рекомендую надати їм ім'я „Сенаторів Головного Уряду УНСоюзу" та користати з них по їх силах, здібностях і спроможностях, у потребі для дальшої розбудови УНСоюзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Чотири дні тому, в середу 15-го вересня цього 1970-го року „Свободі" сповнилося 77 років. Український Народний Союз може оправдано гордитись тим, що він є видавцем найстаршого сьогодні українського часопису в світі, включно з Україною. Для характеристики згадаю, що черговою щодо віку найстаршою після „Свободи" українською газетою є заснований в 1903-му році, отже десять років пізніше, тижневик „К а н адійський Фармер", що його почала видавати насамперед англійська ліберальна партія та який опісля кілька разів зміняв своїх власників. Коли мова про Україну, то, очевидно, що там були газети перед „Свободою", але жадна з них не встоялася і не пережила окупантів, які змінялися. Тепер за найстаршу в Україні вважає себе щоденник „Радянська Україна", нав'язуючи свій початок до підпільного в ті часи та видаваного російською мовою в 1919-му році „Комуніста", після якого, вже під час захоплення України московськими большевиками, почали появлятися в Харкові, також російською мовою, „Вісті", які щойно в 1926-му році почали появлятися українською мовою. Теперішня ніби то найстарша в Україні „Радянська Україна" почала появлятися щойно в 1943-му році, під час другої світової війни, як Москві треба було українськими назвами та медалями здобувати собі українське гарматне м'ясо. Факт, що тільки на американській землі могла і може безперервно 77 років появлятися українська щоденна газета має свою велику вимову.

„Свобода" почала появлятися в тому часі, як щойно починався розвиток автомобільних засобів транспорту. І хоча цей траспорт розвинувся так головокружно, що сьогодні ним людина вже відвідує інші плянети, то про подібний розвиток у мініятюрі можна б, мабуть, говорити і в „Свободі". На своїм початку „Свобода" мала тільки одного працівника, що був рівночасно редактором, друкарем і адміністратором. Сьогодні „Свобода" має 30 постійних працівників: 7 редакторів, 18 друкарів, включно з працівниками в експедиції, та 5 працівників в адміністрації. Рівночасно вона має 46 постійних кореспондентів та понад 500 принагідних дописувачів, між ними найвидатніших сучасних суспільно - громадських діячів та інтелектуалів. Із першого півмісячника „Свобода" розвинувся один з найбільших в історії української преси концернів із щоденником, англомовним тижневиком, дитячим місячником, щорічними альманахами, періодичними і неперіодичними десяти сторінками з окремими назвами для молоді і спорту та продукцією книжок і більших чи менших публікацій, що становлять разом культурно - публікаційний доробок, що не має собі рівного. Якщо до цього додати англомовні книжкові публікації УНСоюзу впродовж останнього півсторіччя аж до теперішньої англомовної Енциклопедії Українознавства, то УНСоюз — сказавши образово — справді збудував на американському континенті імперіяльний хмародер української культури.

З уваги на характер цих перших нарад новообраного Головного Уряду УНСоюзу буде до речі ще бодай кількома словами схарактеризувати основні ідейні та програмові заложення і напрямні видань УНСоюзу. Для нас встановили їх наші основоположники, ми їх уже нераз з'ясовували і тут їх тільки повторимо: До цих головних засад належать:

1. Ідейність та ідеалізм, під чим треба розуміти абсолютну і беззастережну працю і службу для здійснення найвищих ідеалів, як нашого українського народу, так і наших країн — З'єднаних Стейтів Америки і Канади;

2. Народоправність, оформлена Абрагамом Лінкольном в клясичну засаду влади народу, через нарід і для народу, та

3. Глибокі засади християнської моралі й етеки в практичному поступуванні, що визначили курс та дали назву вже майже двотисячолітній християнській культурі і цивілізації.

Усі ці засади чи не найстисліше з'ясував Горас Ґрілі, пишучи, що основним завданням преси є „друкувати практично можливо найбільшу кількість правди, друкувати її без страху перед одними і без ласки для інших, бо тільки правда може вчинити людство мудрішим і, тим самим, щасливішим.

Наші проблеми

Говорячи про наші проблеми, я не думаю про ті, що їх ми маємо разом з нашою громадою, нашим народом і нашими країнами. Про них говорить кожне видання і кожна публікація УНСоюзу і їх, мабуть, стільки, скільки людей у світі та днів в році. Головніші й актуальніші з них ми з'ясовуємо в наших конвенційних та річних звітах. Цим разом я бажав би обмежитись до тих наших, так мовити б, безпосередніх проблем, від правильної розв'язки яких залежить дальша праця і розвиток видавництва УНСоюзу.

За першу з тих проблем уважаю виховання і вишколу кваліфікованих працівників, які продовжували б ту працю, що її започаткували наші піонери та яку сьогодні, в міру наших сил і спроможностей, пробуємо ми виконувати. Ми можемо мати модерні машини, можемо мати десятки тисяч читачів, але ми нічого не вдіємо без кваліфікованих працівників у всіх відділах нашого видавництва. Зваживши на вік наших редакторів, справа починає входити в свою критичну фазу. Тому ми вже поробили заходи, щоб цю проблему розв'язати на ближчу і дальшу мету. В першому випадку, коли мова на найближчу мету, ми очікуємо на приїзд уже заанґажованого молодого і кваліфікованого редактора, а з кількома іншими переговорюємо. На довшу мету — справу розв'язує УНСоюз, признавши студійні стипендії трьом надійним адептам журналістики.

По тій самій лінії ідуть також наші заходи відносно наших постійних і принагідних дописувачів. Уже сьогодні ряди наших старших і найбільш заслужених ветеранів-дописувачів поповняються цілком молодими дописувачами, з якими ми зв'язуємо великі надії.

Існують ще інші проблеми, включно з технічними, але саме тепер, у підготові переходу до нових приміщень, вони є предметом дбайливого розгляду.

Сказане тільки заторкує те, що можна б і треба б сказати про видавництво УНСоюзу, але вичерпує призначених мені на цей звіт десять хвилин.

Уконституовання Головної Контрольної Комісії

Головний контролер мґр Іван Геврик інформує, що Головна Контрольна Комісія уконституювалася в цей спосіб, що її головою став мґр Іван Геврик, заступником голови мґр Іван Винник, секретарем для української мови проф. Богдан Гнатюк, секретарем для англійської мови д-р Іван Скальчук і членом комісії д-р Михайло Данилюк.

Після цього проголошено о год. 1.10 по пол. обідову перерву до години 2.30 по пол.

Друга (пополуднева) сесія

Сесія почалася о год. 3-ій по пол. Приступлено до дискусії на звітами.

III. Дискусія над звітами

До дискусії зголосилися наступні головні урядовці: д-р Іван Скальчук, Мирослав Кальба, Анатолій Дорошенко, Тарас Шпікула, Степан Гавриш, Анна Чопик, Андрій Джула, Анна Гарас, Богдан Футей, Володимир Запаранюк, Іван Винник, Василь Дідюк, Евген Репета і Микола Давнскиба.

Головний контролер д-р І в а н С к а л ь ч у к запитує про точніші інформації в справі корпорації, яку утворив УНСоюз для цілн будови нового дому для приміщення УНСоюзу, який має бути формально власністю тієї корпорацуї. В дальшому запитує про кошти останньої Конвенції та як на майбутнє вони будуть покривані, а також про стан Стипендійної Фундації в Канаді, з якою співпрацював Український Народний Союз. Пропонує, щоб Екзекутива УНСоюзу на майбутнє наперед намічувала пропозицію порядку нарад Голвного Уряду та її подала до відома всім членам Головного Уряду; щоб звіти Екзекутиви були надруковані на довший час перед нарадами Головного Уряду і доручені усім головним урядовцям; щоб приготовити прелімінар бюджету найпізніше на річні наради Головного Уряду в травні 1971 р., щоб надрукувати новий статут та щоб на майбутнє, вчасно, проголошувати ухвали Конвенції.

Головний радний М и р о с л а в К а л ь б а прохає точніших інформацій в справі домів, перейнятих на власність УНСоюзу, на які були уділені морґеджові позички; про плян відносно Союзівки та чи на поліпшення будуть потрібні нові фонди; про плян зв'язків з далеко віддаленими Відділами від союзових центрів, при чому заявляє готовість раз у році відвідати далеко віддалені відділи в своїй околиці; піддержує пропозиції поставлені заступником головного предсідника і рекордовим секретарем п. Володимиром Сохaном. Пропонує, щоб перед нарадами Головного Уряду виготувати список резолюцій і рекомендацій, схвалених на попередніх нарадах, як основу до дискусії.

Головний радник А н а т о л і й Д о р о ш е н к о запитує, які заходи зроблено в тому напрямі, щоб наново забезпечити тих членів, яким закінчилися їхні 20-тилітні грамоти.

Головний радник Т а р а с Ш п і к у л а запитує про успіхи поїздкипоКанаді головного предсідника та його заступника на Канаду, сенатора Юзика.

Головний радник С т е п а н Г а в р и ш прохає точніших інформацій про стан та потребу поліпшення на Союзівці; чи плянується в новому будинку УНСоюзу примістити харчівню для службовиків; відносно пропозицій заст. гол. предсідника В. Сохана пропонує, щоб встановити умовини, на яких приймається молодь, зобов'язану до військової служби та висловлює бажання, щоб повідомляти секретарів про перевірку кандидатів на вищі суми забезпечення в УНСоюзу і щоб оголосити ухвали Конвенції.

Голсвна радна д-р А н н а Ч о п и к пропонує, щоб на союзових зборах меншезаторкувати справи фінансові, але більше уваги присв'ятити організаційним справам, зокрема організуванні членів. Було б вказаним робити ширші збори, щоб дістати позасоюзову публіку.

Головний радник А н д р і й Д ж у л а підносить питання відносно винагороди за організування нових членів; вчасного повідомлення про Окружні збори УНСоюзу та подає деякі критичні завваги відносно переведення останньої Конвенції. Пропонує готовити звіти в обох мовах та на союзових зборах говорити більше про Союз, а не про загальні громадські справи.

Головна радна п. А н н а Г а р а с заторкує питання молоді, зокрема у військовому віці і висловлює думку, що треба обмеження в справі їх прийняття злагіднити.

Головний радний Б о г д а н Ф у т е й пропонує, щоб в звітах з поїздок по союзових Округах подавати більше актуальних проблем, й не обмежуватися здебільшого до інформацій про відбуття зборів; щоб чергову конвенцію відбути на Союзівці, що заощадить кошти; щоб на союзових нарадах, зокрема нарадах Головного Уряду та Конвенціях, більше проблем передати на обдумання Комісіям, а не на пленумі і щоб Комісії не були доміновані членами Екзекутиви, але залишити їм більше поле до діяння і що в засаді рекомендації повинні приходити від Комісій. Заторкує питання відношення Українського Народного Союзу до Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті та деякі справи „Свободи".

Головний радний В о л о д и м и р З а п а р а н ю к підмічує потребу введення поважних уліпшень на Союзівці.

Головний контролер І в а н В и н н и к піддержує пропозиції головного контролера Івана Скальчука щодо вчасного доручення звітів Екзекутиви членам Головного Уряду та встановлення наперед проєкту порядку нарад Головного Уряду й розіслання його головним урядовцям. Підносить потребу розбудови організаційного реферату, а зокрема придбання більше обласних і постійних організаторів та збільшення персоналу організаційного Відділу в Головній Канцелярії. Підносить потребу здійснювання всіх резолюцій, схвалених Конвенцією та Головним Урядом і запитує, чому не виплачено досі всіх пожертв на громадські цілі та звертає увагу на потребу більшої допомоги молоді, зокрема її організаціям. Підносить потребу встановлення щорічного бюджету; пропонує застановитися над можливістю збільшення віку, до якого можна забезпечуватися; пропонує, щоб Комісії відбували два рази річно свої засідання і обдумували нові рекомендації для Екзекутиви; пропонує, щоб усі члени Головного Уряду брали активну участь в приєднуванню нових членів; щоб наладнати справу дієти для обласних організаторів згідно з ухвалою Конвенції та щоб прослідити питання висилки „Свободи" без окремої доплати усім членам УНСоюзу.

Головний радний В а с и л ь Д і д ю к пропонує, щоб перевести досліди над можливістю введення нових грамот, а саме морґеджової, родинної та забезпечення на випадок втрати зарібку. Пропонує, щоб продовжувати щорічні організаційні курси на Союзівці та щоб задовільно розв'язати справу уділювання морґеджових позичок для членів УНСоюзу.

Головний радний Є в г е н Р е п е т а підмічує питання використання для інформацій про УНСоюз канадійської, української преси.

Почесний член Головного Уряду М и к о л а Д а в и с к и б а підмічує потребу відповідних секретарів у Відділах УНСоюзу та конкуренцію, яку ведуть комерційні банки, продаюче життьове забезпечення.

Василя Дідюка вибрано головою Головної Ради

В цьому місці перервано наради на 10 хвилин, в часі яких головні радні обрали на свого голову Василя Дідюка, який в конвенційних виборах одержав найбільшу кількість голосів.

Після цього члени Екзекутиви дали відповідь на заторкнені питання та завваги.

Відповіді екзекутивних урядовців

Головний предсідник Йосип Лисогір вияснив справу заснування окремої корпорації Українського Народного Союзу, яка, формально, буде власником новозбудованого дому УНСоюзу. Сталося це на вимогу міста Джерзі Сити, яке має окреме законодавство для справ перебудови міста. В межах того законодавства та спеціяльної акції міста УНСоюз матиме змогу користати з великих податкових полегш, але під умовою, що його нова реальність буде належати до окремої корпорації, яка відповідає вимогам акції перебудови міста та законів, які її реґулюють. Заснована корпорація вповні належить до УНСоюзу, а його дирекція складається виключно з членів екзекутиви УНСоюзу. Як відомо, перших п'ятнадцять років ця наша реальність буде користати з великих податкових полегш. Платитимемо містові податки не від вартости реальности, але залежно від чиншів, які вона приноситиме. Відносно Високошкільної стипендійної Фундації, яка вела свою діяльність в Канаді, головний предсідник інформує, що їй УНСоюз старався допомогти, зокрема в поширюванні членів-кандидатів на стипендії поміж українською молоддю. З різних причин ця акція не розвинулася, а тепер цю фундацію зустріли великі труднощі з уваги на нові правні вимоги для таких фундацій. Управа Фундації докладає старань до задовільного поладнання всіх справ осіб, які забезпечили в ній своїх дітей. Немає сумніву, що Союзівка вимагає багато поліпшень, а навіть будови нових будинків. Але під цю пору, коли УНСоюз приступає до будови 15-ти поверхового будинку, в якім міститиметься канцелярія УНСоюзу, більші поліпшення, які вимагають більших сум, треба на якийсь час відкласти. Про канадійську поїздку говорив заступник гол. предсідника сенатор Юзик. Вона мала на меті познакомити українців далеких західніх провінцій Канади з УНСоюзом і підготовити ґрунт для поширення УНСоюзу на нові провінції і терени. Під цим оглядом поїздка була успішною і принесе сподівані користи. Вже постав один новий відділ на тому терені і сподіємося заснування більше відділів. Тепер там перебуває і організує членів та нові відділи колишній головний контролер Володимир Гірняк. Хоч всі пляни внутрішнього влаштування нового союзового дому не є викінчені, то можна запевнити, що в нім будуть усі потрібні влаштування для корисної і вигідної праці урядовців. Щодо питання уділювання морґеджових позичок слід повторити це, що було сказане про поліпшення на Союзівці. З причини будови великого дому УНСоюзу треба було часово обмежити уділювання цього рода позичок. Але це не означає, що ми цілком припинили допомогу нашим членам у набутті їх домів. Ми дальше уділяємо морґеджі, але обмежуємо їх, на якийсь час, тільки до найконечніших випадків. Прийде час, коли ми знову масово будемо давати морґеджові позички. В дальшому головний предсідник Йосиф Лисогір дав вияснення на ряд інших справ, а зокрема про фонд Катедри Українознавства, якому УНСоюз та Свобода по змозі якнайбільше помагали, і дальше будуть помагати.

Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан подав наступні відповіді та вияснення на запити і завваги, які відносилися до його звіту та до праці рекордового відділу:

Ми стараємося поновно забезпечувати власників виплачених грамот, число яких в останніх роках значно збільшилося саме у двадцятиліття великого напливу членства з рядів нової імміграції. З рекордового відділу відходять до всіх власників виплачених грамот разом із посвідченнями про закінчення платности вкладок окремі індивідуальні листи, в яких складаємо подяку цим членам за виявлене УНСоюзові довіря та запрошуємо їх користати дальше із фахової та дуже корисної для них забезпеченевої служби УНСоюзу через поновне забезпечення. Ведемо теж акцію проти передчасних згрошевлювань грамот, але і в таких випадках виявляється так само доброю тактика при виплаті грошових зворотів пропонувати нові грамоти забезпечення, власне доказуючи, що забезпеченеві грамоти служать членам як готова готівка в разі потреби.

При забезпечуванні на суми $5,000 і вище УНСоюз звертається до спеціяльної перевірочної фірми за інформаціями про аплікантів, і тоді агенти цієї перевірочної установи стараються довідатися про аплікантів, чи вони може пропускали багато днів праці через якісь недуги, побут в лікарні і т. п., або чи вони не мають алькогольних налогів, чи їхня праця є безпечна, та навіть чи не мали вони автомобільних випадків, що означало б, що їхнє забезпечення було б більше рисковним. Останньо ми мали

(Продовження на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Продовження зі стор. 3-ої)

декілька докорів від секретарів відносно таких перевірок і тому ми маємо намір повідомити всіх секретарів та організаторів про такі перевірки обіжником, в якому б вияснено, що перевірки проводимо над всіми аплікантами на забезпечення на $5,000 і вище.

Для огляду, наскільки рисковним є забезпечення молодих мужчин у віці 18 до 26 років, найкраще може послужити табеля смертних випадків, яка подана в мойому звіті поруч пропозиції підвищити вік для забезпечення на $10,000 без лікарських оглядин до 30-го року життя. Тому справа звільнення від всяких обмежень сум забезпечення молодих військовозобов'язаних ще не на часі, бо все ще йде війна у В'єтнамі і не виключені інші воєнні конфлікти. Але на місці була б рекомендація, щоб дати вільну руку Екзекутиві вирішати справи аплікантів індивідуально на підставі відношення апліканта до військової служби та відносно до стану війни і числа покликань до військової воєнної служби. Дуже важним є дальше слідкування за тим, щоб УНСоюз не діставав аплікацій на високі суми забезпечення тільки від аплікантів із вищим риском їх забезпечення. Натиск на більші суми забезпечення членів є дуже потрібним і наші громадяни повинні вже зрозуміти, що УНСоюз є справді професійною забезпеченевою установою, та що нашим людям треба не лише належати до УНСоюзу, але таки в УНСоюзі забезпечуватися. Коли б в УНСоюзі забезпечувалися на вищі суми не лише хлопці, які мають іти до війська, але всі члени їхніх родин, в тому в першу чергу їхні батьки, тоді можна б без застережень забезпечувати на вищі суми так батьків, як і цих молодих військовозобов'язаних. УНСоюз звертається, без сумніву, лицем до молоді, але до всієї молоді, тому не можна винувати Союзу, коли він ставиться обережно до аплікацій на вищі суми у випадках, коли одержує такі аплікації тільки від молодих хлопців, які мають іти до війська.

На завваrу, чому заступник гол. предсідника не приєднує нових членів, буде на місці тут вияснити, що я приєдную членів і в минулому 1969 році зорганізував їх більше як 25. Але цих членів я ніколи не записую на себе, тільки пересилаю аплікації секретарям відділів та зачисляю ці аплікації на їхній рахунок, тому що я повинен їм усім допомагати в праці, коли займаю такий пост в УНСоюзі та працюю в Головній Канцелярії. Така моя думка про мої обов'язки супроти УНСоюзу і його секретарів в терені. Секретарі наших відділів — це члени нашого ширшого тіму, з яким ми співпрацюємо, та яких віддану працю ми належно цінимо. Успіхи УНСоюзу, це в першу чергу їхня заслуга, а ми повинні їм у цій праці допомагати.

Над введенням в УНСоюзі нових кляс і грамот забезпечення ми вже нераз застановлялися. Можемо тут ствердити, що досі не було на ринку життьового забезпечення такої нової кляси забезпечення, введення якої до УНСоюзу обіцювало б великий попит на неї. Але ми повинні дальше держати живчик на цих справах і в міру потреби, коли побачимо зацікавлення наших громадян і більший наплив аплікацій на вищі суми забезпечення, рішитися на такі нові кляси, провівши відповідні студії та підготовку. Якщо молоді професіоналісти будуть більше цікавитися забезпеченням в УНСоюзі на вищі суми, тоді варто буде ввести новий рід пенсійного забезпечення („Кеоґ" плян), цінного для професіоналів з огляду на можливість відтягнення вкладок такого забезпечення від прибутків у податкових зізнаннях (Інком Такс Рітернс).

Головний секретар Ярослав Падох, відповідаючи на питання і завваги головних урядовців, поінформував, що зв'язок з далеко віддаленими Відділами вдержується шляхом листування та обіжників, а при змозі шляхом обласних і спеціяльних організаторів. При більшім числі організаторів зв'язок буде збільшуватися. При цьому можуть помогти головні урядовці даних теренів. Кругло сто Відділів так розсіяні по кольосальних просторах Америки і Канади, що їх можна б тільки поодинці відвідати, що зв'язане було б з величезними коштами і витратою часу. Не вирікаємося і цього в будучности. Забезпека членів перед інфляцією широко дискутується в асекураційному світі. Дехто старається їй зарадити шляхом власних „мючуал" фондів та нових грамот, поширення яких вимагає окремих ліцензій та ліцензіованих агентів. В справі віднови забезпечення членів, яких грамоти дозріли до виплати, чи які ново забезпечені з приводу віку чи злого стану здоров'я. Кілька разів вислано секретарям списки таких членів й небаром новий список буде знову висланий Відділам. Відносно зборів та їх програми й учасників, стараємося їх переводити якнацікавіше. Для цього приготовано ряд матеріялів, які доручується доповідачам на зборах. Окремо дбайливо підготовано цьогорічну, осінню кампанію, яка вже розпочалася й буде тривати до половини жовтня. Її мета 6,000 нових членів у цім році. Всі доповідачі одержують такі матеріяли: „Записка, як переводити збори"; „Головні проблеми до обговорення на зборах"; доповідь п. н. „Сучасна господарська криза підкреслює вартість життєвого забезпечення" і останню статистику всіх Відділів даної Округи, зокрема число приєднаних членів і інші матеріяли. Програму зборів і їх черґування встановлено після конференцій з усіми обласними організаторами та з заст. гол предсідника проф. І. Телюком, який для цього був запрошений до відвідин головної канцелярії і бере й братиме особисто активну участь у цій осінній кампанії. Стараємося дістати на окружні збори ширшу публіку, але екзекутива вирішила, що ці осінні збори мають мати характер організаційних, щоб дати інструктаж для урядовців Відділів, а не загальними вічами. Про збори повідомляємо відділових предсідників, секретарів і касирів, конвенційних делеґатів і всіх головних урядовців з даної Округи. На цю кампанію вислано або ще будуть вислані 2.000 листів-повідомлень. В літі не ведемо спеціяльних кампаній, бо треба дати передишку організаторам і секретарям, а крім того такі літні кампанії були б прийняті неприхильно й не принесли б користи. Від довгих років ведено цілорічні, загальні кампанії, а в восени спеціяльні. Інакше спеціяльні кампанії втратили б свою вартість. У цім році ми вийнятково, з уваги на Конвенцію, вели довгу, п'ятимісячну, конвенційну кампанію, після якої треба було передишки. Більше, як дві спеціяльні кампанії в році вести не можна. А втім єдиною передишкою між цими кампаніями були три літні місяці, від червня до серпня. Оголошення про кампанію ми виготували з початком літа і вислали їх до апробати всіх Округ вже 30-го липня. З уваги на багато змін, запропонованих Округами, які часто собі противоречили, треба було зміняти реченці зборів та доповідачів. Після остаточного устійнення, листами та нічними телефонічними розмовами, проєкту повної кампанії на терені 26 Округ, пред'явлено її екзекутиві, яка проєкт затвердила при кінці серпня. Перші окружні збори відбулися щойно в половині вересня. Є Відділи, які ростуть, є такі, які падуть. Громади виселюються, молодь їх опускає й нові українці до них не приходять. Але в великій мірі це залежить також від опіки над Відділами обласних організаторів. В Округах, в яких діють ці організатори, є більше активних Відділів. Є проблема збільшення числа обласних організаторів до такої кількости, щоб кожний з них мав не більше, як 50 Відділів в своїй опіці і то здебільшого на невеликій території. До того прямуємо, хоч важко про відповідних людей. Вишкільні курси, центральні на Союзівці, окружні по Округах та — дуже важливі — районні, й то постійні, є конечні. Постійну вишкільну роботу, якої не можна переціннити, ведуть обласні організатори з поодинокими секретарями та організаторами. Готовимо курс на Союзівці на кінець травня або початок червня 1971 року. Крім того поможемо всім Округам, якщо на їхні курси зголоситься бодай 20 учасників. Нові роди грамот варто ввести, якщо є вигляди на їх значне поширення. Маємо ряд непопулярних грамот, які приносять кошти. Стараємося відмолодити секретарів і їх належно вишколити. Це і є головне завдання обласних організаторів — на довшу мету. Була ще згадка, що в часі урядової контролі піднесено, що протоколи не ведуться в приписаній законом формі. На ділі стейтові контролери тільки замітили, що на початку контролі, яка тривала деякий час, не всі протоколи були перекладені на англійську мову, але, що перед закінченням контролі, всі було доведено до порядку. Спізнення виготування перекладів останніх протоколів, було спричинене перевантаженням працею службовички головної канцелярії, яка це постійно впродовж десятиріч, виконувала й внаслідку того потребою заанґажувати до цього іншу особу, що й зроблено після згоди екзекутиви.

Головний касир Петро Пуцило, відповідаючи на запити, поінформував, що остання конвенція коштувала $ 232,586.23 й що на будуче слід обмежити видатки конвенції до висоти конвенційного фонду. Відносно бюджету, що в співпраці з фінансовою комісією можна буде приготовити його проєкт на чергові наради Головного Уряду. Щодо перенятих домів, то їх є шість, два в Чикаґо і чотири в Ню Йорку. Один чикаґівський дім є якраз в тракті продажі, а щодо другого дожидаємо на поладнання судових формальностей. Доми в Ню Йорку, в дільниці Бронксу, є в нашім заряді і робимо старання, щоб їх продати. Висота коштів поліпшень на Союзівці залежатиме від того, що схочемо там зробити. Були пляни будови нового дому, але з будовою дому УНСоюзу в Джерзі Сіті, ледви чи це можна буде тепер виконати. Відносно запиту про інфляцію треба ствердити, що мабуть єдина ділянка, яка не підносить, але навпаки знижує ціни, це життєве забезпечення. Ми недавно обнизили вкладки. Не всі пожертви, схвалені останньою конвенцією були виплачені, бо не все є готові гроші в братськім фонді. Справу дітей, сподіється, поладнає екзекутива, а щодо морґеджів, то ми їх не припинили давати, але тільки обмежили й то часово, з причини будови дому УНСоюзу в Джерзі Сіті.

На цьому закінчено другу сесію нарад, відложивши продовження нарад до чергового дня о год. 10-ій ранку.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД

Субота, 19-го вересня 1970 р.

Третя (рання) сесія

Третя, рання, сесія другого дня нарад Головного Уряду розпочалася о год. 10-ій рано.

Заприсяження головних урядовців

Тому, що деякі новообрані члени Головного Уряду, обрані вперше на травневій Конвенції УНСоюзу, не були на цій же Конвенції заприсяженими, головний предсідник Йосип Лисогір попросив приявного сеньйора Головного Уряду УНСоюзу, колишнього головного касира та почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна, перевести урочисте заприсяження цих урядовців, а саме: заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика і головних радних Богдана Футея, Мирона Куропася і Анатолія Дорошенка. Після заприсяження цих головних урядовців та виконання офіційної знимки Головного Уряду в повному комплеті 26 голвних урядовців, головний предсідник запропонував поставити на порядок дня основну інформацію про будинок УНСоюзу, який плянується в короткому часі побудувати в Джерзі Сіті.

Інформації про новий будинок УНСоюзу в Джерзі Сіті

Головний предсідник Йосип Лисогір представив приявних архітектів, Юліяна Ястремського і Аполінарія Осадцу та запросив їх представити пляни нового дому УНСоюзу та дати всі інформації про запланований дім включно до його кошторису. Оба інженери описали і поінформували приявних про конструкцію, вигляд, розміри і положення запланованого дому, подаючи його кошторис та передбачений прибуток. Закуплена площа під будинок є положена напроти великого міжнародного торговельного центру, що будується по противному боці Гудсону, в долішній частині Манґеттену. На ній має постати 15-поверховий дім, три поверхи якого будуть вживані УНСоюзом, а інші будуть винаймлені, в тому три для сусіднього банку, від якого УНСоюз відкупив будівельну площу. На паркувальній площі буде місце на запаркування 105 авт. Передбачені прибутки впродовж одного року мали б дати 1,717,500 дол., а видатки на податки та удержання дому виносили б 66,000 дол. Кошт будови виносив би 10 до 11 мільйонів долярів. Будова будинку повинна розпочатися вже вкоротці, а закінчитися приблизно з кінцем першого кварталу 1972 року.

Над доповідями обох архітектів відбулася коротка дискусія, в якій взяли участь пп. Мирон Куропась, Андрій Джула, Мирослав Кальба, Михайло Данилюк, Іван Скальчук, Дмитро Попадинець, Анна Чопик, сенатор Павло Юзик, Ярослав Падох, Богдан Футей, Василь Дідюк і Тарас Шмаґала. Піднесено питання коштів будинку, які, як показується з доповіді архітектів, перевищать схвалену конвенцією суму 8.5 мільйона долярів. Архітекти дали вичерпні відповіді на запити.

Після цього о год. 1-шій по пол. перервано наради на обід до години 2.30 по пол.

Четверта (пополуднева) сесія

Четверта пополуднева сесія другого дня нарад Головного Уряду розпочалася о год. 2.45 по пол.

Прийняття звітів

Після вичерпання дискусії над звітами членів Екзекутиви, на внесення д-ра Богдана Гнатюка та д-ра Богдана Футея, піддержане директором Іваном Винником та Степаном Гавришем, одноголосно схвалено замкнути дискусію і прийняти звіти членів Екзекутиви. Після цього приступлено до чергової точки програми, а саме визначення членів Комісій УНСоюзу.

IV. Назначення спеціяльних Комісій УНСоюзу

Головний предсідник Йосип Лисогір інформує, що давні члени спеціяльних Комісій УНСоюзу та Дослідчо-Виховного Космітету, в порозумінні з Екзекутивою, устійнили такий склад спеціяльних Комісій УНСоюзу:

КОМІСІЯ ДЛЯ ПУБЛІЧНИЗ ЗВ'ЯЗКІВ І ПРЕСИ: проф. Іван Телюк, сенатор Павло Юзик, Володимир Сохан, проф. д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Скальчук, д-р Михайло Данилюк. д-р Анна Чопик і редактор Драгай.

КОМІСІЯ ДЛЯ ЖІНОЧИХ СПРАВ: Марія Душник, Анна Гарас, д-р Анна Чопик і почесний член Головного Уряду п-ні Марія Демидчук.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ МОЛОДІ: мґр Іван Геврик, Василь Дідюк, Степан Гавриш, Тарас Шмаґала, д-р Богдан Футей, Анна Гарас, Мирон Куропась, інж. Анатолій Дорошенко, мґр Мирослав Кальба.

КМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ СПОРТУ: Марія Душник, Євген Репета, Дмитро Попадинець, Володимир Запаранюк, Андрій Джула та почесний член Головного Уряду Іван В. Іванчук.

КОМІСІЯ ДЛЯ КАНАДИСЬКИХ СПРАВ: сенатор Павло Юзик, мґр Іван Геврик, Василь Дідюк, Дмитро Попадинець.

ВИХОВНО - ДОСЛІДЧИИ КОМІТЕТ: проф. Іван Телюк, д-р Ярослав Падох, Тарас Шмаґала, інж. Анатолій Дорошенко, Мирон Куропась, д-р Богдан Футей.

КОМІСІЯ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ СПРАВ: дир. Петро Пуцило, мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, проф. ВБогдан Гнатюк, Тарас Шпікула і Дмитро Попадинець.

КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ:

Культурна Комісія, за давнім звичаєм, складається з усіх членів Головного Екзекутивного Комітету і всіх редакторів Свободи та по одному відпоручникові Головної Контрольної Комісії і Головної Ради.

Після цього приявні без дискусії прийняли до відома запропонований склад Комісій.

Комісії самі уконституються, вибираючи з-поміж себе голову, заступника голови та секретаря. Після цього приступлено до наступної точки нарад, саме резолюції і рекомендації щодо майбутньої праці.

VI РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО МАЙБУТНЬОЇ ПРАЦІ

Пропозиції ухвал ставили головні урядовці зразу від себе особисто, а згодом від своїх Комісій.

До слова зголосилися наступні головні урядовці: Іван Винник, Богдан Футей, Іван Геврик, Михайло Данилюк, Іван Скальчук, Степан Гавриш, Мирон Куропась, Богдан Гнатюк, Василь Дідюк, Євген Репета, Мирослав Кальба, Павло Юзик і Анатолій Дорошенко.

Головний контролер Іван Винник пропонує схвалити наступні резолюції:

1. „Виплатити пожертви на громадські цілі, схвалені 27-ою Конвенцією, не пізніше, як до кінця 1970 р. при наявности фондів".

Проєкт резолюції піддержав головний радний Мирослав Кальба, після чого її однодушно схвалено.

2. „Передати Фінансовій Комісії перевірки справу дієти обласних організаторів".

Запропоновану резолюцію піддержав головний радний Рогдан Футей, після чого її схвалено.

3. „Зрівняти висоту сум допомоги у випадку недуги для чоловіків і жінок".

Проєкт резолюції, піддержаний головними урядовцями Марією Душник, Тарасом Шмаґалою і Анною Чопик, схвалено однодушно.

4. „Збільшити персонал організаційного Відділу УНСоюзу заанґажувавши для праці в ньому асистента.

Пропозицію резолюції, піддержану головним контролером Іваном Скальчуком і головним радним Мирославом Кальбою, схвалено.

Головний радний Богдан Футей пропонує схвалити наступні резолюції:

1. „Письмові звіти з праці всіх членів Головного Уряду та програма Річних Нарад Головного Уряду мають бути виготовлені та переслані всім членам Головного Уряду бодай на два тижні перед нарадами".

Пропозицію внесення піддержали головні контролери Іван Винник та Іван Скальчук, після чого її однодушно прийнято.

2. „В програмі Річних Нарад Головного Уряду не має бути ніяких усних звітів, тільки запити до звітодавця і дискусія над ними.Члени Екзекутиви та голови Головної Контрольної Комісії і Головної Ради матимуть право скласти усне резюме своїх звітів або додатки до них, але не довше як впродовж 10 хвилин часу".

Цю пропозицію резолюції, піддержану головними контролерами Іваном Винником і Іваном Скальчуком схвалено однодушно.

3. „Комісії УНСоюзу, назначені Головним Урядом, мають засідати впродовж одного дня на Річних Нарадах зараз після дискусії над звітами та звітувати на пленарних нарадах про пророблену працю і їхні пропозиції та доручення для Екзекутиви для схвалення Головним Урядом".

Цю пропозицію резолюції піддержав головний контролер Іван Винник і її схвалено однодушно.

Голова Контрольної Комісії Іван Геврик пропонує схвалення наступної резолюції:

„Вирішування Екзекутивою важливих проблем, зв'язаних з будовою нового дому УНСоюзу повинно відбуватися при співучасти одного головного контролера і одного головного радного, визначених Головною Контрольною Комісією і Головною Радою".

Це внесення, піддержане головним радним Андрієм Джулою, схвалено однодушно.

Головний контролер Михайло Данилюк пропонує схвалити наступну резолюцію:

„Головний Уряд уповноважує Екзекутиву Українського Народного Союзу присупити до будови 15-поверхового дому у Джерзі Сіті, в якому приміщувалась би Головна Канцелярія УНСоюзу, коштом не більше, як 10 мільйонів долярів.

Це внесення резолюції, піддержане заступником головного предсідника на Канаду Павлом Юзиком, хвалено 19 голосами приявних головних урядовців. Чотири урядовці висловилися проти резолюції, а три не голосували.

Головний контролер Іван Скальчук пропонує схвалити наступну резолюцію:

„Головний Уряд доручує головному касирові виготовити проєкт річного бюджету УНСоюзу і після одобрення його Фінансовою Комісією, пред'явити його Головному Урядові до схвалення на його річних нарадах".

Це внесення, піддержане головним контролером Іваном Винником, схвалено однодушно.

Голвний радний Степан Гавриш пропонує схвалити наступнірезолюції:

1. „Надрукувати по мистецьки оформлені картки з ґратуляціями, висловами співчуття і на інші нагоди для користування секретарями УНСоюзу в їх взаєминах з членами своїх Відділів".

Цю пропозицію резолюції піддержали головні урядовці Мирон Куропась і Богдан Гнатюк, після чого її однодушно схвалено.

2. „Головний Уряд доручує головному касирові долучувати до чеків, які висилається як виплату дозрілих грамот, листа із заохотою до поновного забезпечення в УНСоюзі, якщо він та стан здоров'я виплаченого члена в цьому не перешкоджає".

Цю пропозицію резолюції, піддержану головним радним Євгеном Репетою, схвалено однодушно.

3. „Доручується Фінансовій Комісії УНСоюзу прослідити потреби поліпшень на Союзівці і скласти Головному Урядові звіт з пропозиціями відповідних ухвал".

Це внесення, піддержане головним контролером Богданом Гнатюком, схвалено однодушно.

4. „Зібрати життєписи голів, секретарів і касирів Відділів".

Це внесення, пі ддержане головними радними Богданом Футеєм і Мирославом Кальбою, схвалено однодушно.

Головний радний Мирон Куропась пропонує переслати привіт колишньому головному радному та теперішньому почесному членові Головного Уряду Дмитрові Шмаґалі, який нездужає, та скласти йому відповідний подарунок".

Це внесення, піддержане головним секретарем Ярославом Падохом, схвалено однодушно.

Головний контролер Богдан Гнатюк пропонує схвалити резолюцію:

„Головний Уряд схвалює утворити Комісію в складі заступника головного предсідника Івана Телюка, головного радного Богдана Футея і адв. Романа Максимова для студій над статутом Українського Народного Союзу, підмічення потреби евентуальної підготови змін статуту, а зокрема для опрацювання правильника праці".

Це внесення однодушно схвалено.

Головний радний Василь Дідюк пропонує схвалити наступні резолюції:

1. „Головний Уряд доручує Фінансовій Комісії, щоб вона, в порозумінні з Екзекутивою, встановила засади уділювання морґеджових позичок та призначила на це відповідний бюджет".

Цю пропозицію резолюції, піддержану головним секретарем Ярославом Падохом, прийнято однодушно.

2. „Рекомендувати Екзекутиві дальше продовжувати намагання для об'єднання з УРСоюзом та іншими українськими допомогово - забезпеченевими організаціями".

Цю пропозицію рекомендації, піддержану головним радним Мирославом Кальбою, схвалено однодушно.

3. „„Головний Уряд доручує Екзекутиві виконати ранішу ухвалу щодо набуття 500 примірників книжки Коляски під назвою „Освіта на Україні" для її поширення серед американського громадянства і установ".

Це внесення, піддержани Мирославом Кальбою, схвалено однодушно.

4. „Головний Уряд закликає всіх своїх членів, щоби вони взяли активну участь в акції приєднування нових членів УНСоюзу".

Цей заклик, піддержаний головним радним Мирославом Кальбою, схвалено.

Головний радний Євген Репета пропонує схвалення наступних резолюцій:

1. „Головний Уряд доручує Екзекутиві до наступного Річного Засідання Головного Уряду перевірити і можливо докладно поінформувати Головний Уряд про можливість введення нових грамот або додатків до них, а зокрема морґеджової, т. зв. КЕОҐГ пляну та забезпечення від втрати прибутків. Слід засягнути опінію актуаріїв та встановити кошти введення цих нових грамот чи додатків до них".

Це внесення, піддержане заступником головного предсідника і рекордовим секретарем Володимиром Соханом, схвалено однодушно.

2. „Звільнити Екзекутиву від ранішних постанов про обмеження при забезпечуванні військово - зобов'язуваної молоді та дати їй вільну руку рішати ці справи відповідно до ситуації покликань до війська та стану воєнних подій".

Це внесення, піддержане головним секретарем Ярославом Падохом, схвалено однодушно.

3. „Схвалити запропоновану заступником головного предсідника і рекордовим секретарем Володимиром Соханом в його звіті пропозицію в справі принимання нових членів без лікарських оглядин".

Це внесення, піддержане головним секретарем Ярославом Падохом, схвалено однодушно.

На цьому закінчено другий день нарад Головного Уряду та відложено їх до наступного дня, тобто до неділі 19-го вересня 1970 р. на год. 9-ту рано.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД

Неділя 19-го вересня 1970 р.

П'ята (рання) сесія

П'яту сесію нарад Головного Уряду відкрив головний предсідник Йосип Лисогір. На порядку дня є продовжування п'ятої точки нарад тобто резолюцій і рекомендацій для майбутньої праці.

Головний радний Мирослав Кальба пропонує схвалити наступні резолюції:

1. „Головний Уряд доручує Комісії для справ Молоді прослідити можливість уділювання для союзової молоді 50 безпроцентових позичок у висоті до двох тисяч долярів для допомоги у її студіях. Позички мали б бути звернені по закінченню, або перерванні, студій".

Внеення, піддержане головним радним Степаном Гавришем, схвалено однодушно.

2. „Головний Уряд пропонує обмежити вступ на Союзівку до членів і ними рекомендовань гостей".

Внесення, піддержане головним радним Степаном Гавришем, схвалено.

На внесення головного контролера д-ра Івана Скальчука, що його піддержав заступник головного предсідника Володимир Сохан, схвалено виплатити колишньому секретареві та організаторові 430-го Відділу інс. Осипові Бакаєві за його великий вклад у розбудову цього Відділу спеціяльну винагороду в сумі 250.00 дол.

На внесення гол. радного Мирона Куропася, піддержане гол. секретарем Ярославом Падохом, схвалено привітати заслуженого союзового піонера, під цю пору недужого, Дмитра Шмаґалу й вдоказ вдячности вислати йому чек на суму сто долярів.

Заступник головного предсідника для Канади, сенатор Павло Юзик пропонує схвалити наступні рекомендації:

1. „Перейменувати Канадійську Канцелярію на Канадійське Представництво, яке творитимуть усі головні урядовці з Канади і директор дотеперішньої Канадійської Канцелярії Богдан Зорич.

2. „Доручити Канадійській Репрезентації випрацювати засади своєї праці, а зокрема обов'язків директора Канадійської Канцелярії Богдана Зорича, який мав би присвятит 25% часу праці для справ канцелярії та 75% для справ організаційних, і запропонувати бюджет Канадійського Представництва".

3. „Поробити заходи для набуття дому, де мала би приміщуватися канцелярія Канадійського Представництва'.'

Всі три рекомендації, піддержані головним контролером Богданом Гнатюком і головою Контрольної Комісії Іваном Геврико, схвалено однодушно.

Головний радний Анатолій Дорошенко пропонує схвалити наступну рекомендацію:

„Головний Уряд доручує наново розглянути можливості набуття вакаційної оселі в Чикаґо".

Пропозицію цієї рекомендації, піддержану Тарасом Шпікулою, однодушно схвалено.

Заступниця головного предсідника і голова Комісії для Жіночих Справ Марія Душник пропонує схвалити наступні рекомендації, які пропонує в імені і з уповноваження своєї Комісії, а саме:

(Закінчення на стор. 6-ій)

НІМЕЦЬКА СОБОРНІСТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

1945 року прийшла на Німеччину катастрофа: імперія, створена політикою Бісмарка, зникла. Пропала з тим і німецька соборність: великі простори на сході перейшли під російську і польську владу і з цих територій виселено німців на захід. На частині Німеччини довкола Берліну Москва створила свою васальну державу під владою комуністичної партії — це так звана Німецька Демократична Республіка.

60 мільйонів німців знаходяться в Федеративній Республіці з столицею в Бонні. Ця держава має вільний демократичний устрій.

18 січня 1971 р. до німецького народу промовляв президент Федеративної Республіки Гайнеман, згадуючи століття проголошення німецької імперії. В р. 1871, — казав він, — була створена „зовнішня єдність" без повної внутрішньої свободи громадян. Державна влада виходила не від народу"... Тому, — казав президент, — Німеччина пережила не тільки перемогу в Версалі 1871 р., але й капітуляцію 1918 р., затверджену Версальським договором 1919 р., а за тим Авшвіц, Сталінград і безумовну капітуляцію 1945 року.

Не мавши повної свободи в своїй країні, німці стали жертвами своїх безвідповідальних монархів, генералів і „вождів".

Гайнеман висловив певність, що демократичний устрій у Федеративній Республіці має підпору в більшості населення, і це дає надію на ліпшу майбутність німецького народу в спілці з іншими народами Европи.

МІЖ ФРАНЦІЄЮ І АЛЬЖИРОМ НАСТАВ гострий конфлікт з приводу розпорядку альжирського уряду, що він переймає 51 відсоток у французько - альжирській компанії, яка експлуатує і експортує головно до Франції альжирські джерела нафти. Водночас Альжир забрав цілком на державну власність експлуатацію природного газу.

Іван Хомко обраний на голову Окружного Комтету Відділів УНСоюзу Пассейку

(Закінчення зі стор 1-ої)

пропозицію Володимира Бакальця була обрана президія Зборів в особах Івана Хомка, як голови, й Івана Блихи, як секретаря. Після відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів (читав секретар О. К. Василь Марущак), члени уступаючої Управи здали звіти з діяльности: Олександер Гнатюк в заступстві голови, секретар Василь Марущак, касир Іван Блиха і організаційний референт Петро Головачук. З огляду на смерть голови Контрольної Комісії Івана Живіцького, пам'ять якого вшанували Збори однохвилинною мовчанкою, абсолюторію уступаючій Управі уділено на внесок Володимира Бакальця.

Приявні на Зборах представники Головного Уряду УНСоюзу виголосили доповіді, які заторкнули цілий ряд важливих проблем діяльности УНСоюзу в ділянках економічній, культурній та громадській. Головний предсідник Йосип Лисогір подав огляд росту УНСоюзу за останній десяток років та широкої діяльности УНСоюзу, який дбає про добро членів, наших громад та цілого українського народу. Заступник гол. предсідника Володимир Сохан доповнив деякі дані про стан членства і їх суми забезпечення та звернув увагу на справу довір'я нашого суспільства до своїх забезпеченевих, щадничих та інших установ, вважаючи, що нашим завданням є власне праця над здобуттям повного довір'я до своїх рідних установ та організацій. Головний радний Степан Гавриш поінформував про досгнення Округи в членській кампанії, висловивши спеціяльне признання Петрові Головачукові, який став вже дев'ятий раз членом Клюбу Заслужених Союзовців здобутками по 25 і більше членів впродовж 10 років. Опісля він запропонував Окружній Управі включитися в підготовку Союзового Дня Стейту Ню Джерзі, який плянують вшанувати чотири Округи стейту, а вкінці поінформував членів новообраної Окружної Управи про завдання Окружних Комітетів. Зібрані схвалили пропозицію відбути „День Українського Народного Союзу стейту Ню Джерзі" разом із другими Округами вже весною цього року. Також представники Відділів Округи зобов'язалися виконати наложену Окрузі квоту 110 нових членів у 1971 році.

Збори попередив секретарсько-організаторський курс, в якому учасники, секретарі та організатори місцевих Відділів, вислухали впродовж трьох годин лекцій про життьове забезпечення в УНСоюзу заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана та головного радного і обласного організатора Степана Гавриша.

Ще одна незаступна втрата

(Посмертна згадка)

Невблаганна смерть вирвала з наших рядів одного з найактивніших і невсипущих будівників нашої громади, прикладного парафіянина, вчителя і союзового діяча проф. Володимира Басюка.

Двадцять років невтомної, кипучої праці для для добра громади й церкви лучать нас з покійним. Осиротив він не тільки горем прибиту родину і ближчих друзів, а й цілу громаду. Проф. Володимир Басюк належав до тієї молодшої генерації вчителів-народолюбців, що вибрали собі тернистий шлях народного вчителя, щоб свої знання, свою палку любов до рідного краю і свого народу переливати в серця і душі наших дітей, щоб виростити їх і зберегти для України. Ось тому то і в п'ятницю і в суботу 22-го і 23-го січня церква Святої Покрови у Філядельфії під час похоронних відправ, була вщерть заповнена людьми. Громада зібралась на панахиду, щоб спільно помолитись за спокій душі свого вчителя-народолюбця.

Богослужби відправляли о. о. прот. Борисенко, настоятель нашої церкви, прот. Мицик (Честер), прот. Непрей (Ню Йорк), був. настоятель нашої церкви, близький приятель покійного і його родини о. прот. Щадинський. Співав наш церковний хор. В глибокому смутку молилися всі його учні. Важко повірити, що він вже не живе.

Отець прот. Щадинський, після нього о. прот. Мицик в своєму слові представили тяжкий життьовий шлях, що пройшов його покійний професор Володимир Басюк, шлях самовідданости й пожертви, повний віри в нашу правду, людину високих чеснот, глибоко-віруючого християнина.

Проф. Володимир Басюк

В суботу 23-го січня після поминальної Служби Божої зворушливу прощальну промову виголосили о. прот. Борисенко і о. прот. Непрей. Отець прот. Непрей згадав скільки праці вклав покійний в організуванні і плянуванні діяльности парафіяльних шкіл і яку важку втрату зазнає ціла мережа наших шкіл. При численній участі парафіян, братства св. Володимира, головою якого був, сестрицтва, вчительської громади, учнів школи та друзів — тіло покійного відвезено на православний цвинтар в Бавнд Брук, де й поховано.

На скромному поминальному обіді, що його організували батьківський комітет і сестрицтво, було багато зворушливих промов. Всі вони підкреслювали велику працю покійного для добра церкви, школи і громади. Особливо зворушливі були, хоч коротенькі, але повні смутку, жалю і болю, спогади ближчих, інтимних друзів покійного пп. В. Гарбер і С. Микитюка.

Так попрощала наша невеличка громада свого улюбленого і всіми нами шанованого й потрібного нам вчителя, невтомного працівника на національній ниві.

С. М.

Надгудсонська Округа УНСоюзу вшанувала заслужених працівників

(Закінчення зі стор. 1-ої)

значення для всіх інших Округ. В дискусії над пляном праці гол. секретар дав ряд порад для запевнення успіху й наостанку підніс вийнятковий успіх місцевої секретарки пані Квітки Стецюк, яка особисто придбала одну третину всіх членів, що їх в минулому році добула Округа й цим принесла не лише користь УНС, але почесть для цілої Округи, якій вона допомогла придбати почесне 12-те місце між 30-ти Округами УНСоюзу в ЗСА і Канаді. Після цього заступниця головного предсідника пані Марія Душник і голова Округи п. Мирон Сірий вручили пані Стецюк почесну плякету з кольоровою емблемою УНСоюзу на пам'ятку її перемоги. Пані Душник підмітила, що пані Стецюк не лише стала першуном своєї Округи за минулий рік, але й першуном поміж всіми жінками - організаторками цілого УНСоюзу. Приявні щиро гратулювали пані Стецюк й опісля вгощали її і всіх приявних після закінчення нарад. В зборах узяв також участь заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан. Пані Душник повідомила, що крім пані Стецюк, яка здобула 50 членів, подібні нагороди дістали дві інші жінки-організаторки, а саме: пані Люба Басько, секретарка з Дітройту, яка здобула 37 і пані Анна Гнатюк, секретарка з Елизабет, яка в минулім році приєднала 34 члени. Їхні плякети будуть їм вручені на зборах в Нюарку і Дітройті.

ПІДРОСТКИ НА НІЧНИХ ЗМІНАХ

Хоча „законом" в СССР заборонено експлуатувати працю підлітків на нічних змінах, начальник цеху ч. 1 на заводі „Котион" у м. Хмельницькому в Україні, партієць Л. Николенко, експлуатував підлітків уночі, бо їм треба було менше платити. Підлітки послали листа до „Комсомольської правди" в Москві, в якій в числі з 21 лютого повідомлено, що „справу полагоджено", а Николаєва „покликали до адміністративної відповідальности" — без пояснення, в чому вона полягає.

Український Біблійний Інститут в Арґентині

Обера, Арґентина. — В м. Обера, в провінції Місіонес, після дворічної перерви відновив свою працю Український Біблійний Інститут, завданням якого є підготовляти пастирів до „служіння Господеві на нащій рідній євангельській ниві". Про це інформував журнал „Євангельська Зірка" ч. 71-1970 з Арґентини — орган Першої української євангельсько - баптистської церкви в Буенос Айресі. Впродовж трьох років в Інституті викладають: Старий і Новий Заповіти, Доктрини Біблії, Історію Християнської Церкви та ін. релігійні науки, а також українознавство, музику, спів і ін. предмети.

Повідомляю всіх Свояків, Приятелів і Знайомих, що в дні 10-го лютого 1971 р. на 83-му році життя, померла у Львові наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ДАРІЯ з БАЧИНСЬКИХ БАБЮК

вдова по адвокатові.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ відправиться в НЕДІЛЮ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1971 р. о год. 4-ій по пол. в церкві СВ. ЮРА в Ню Йорку.

РОМАН БАБЮК — син з жінкою ІРЕНОЮ
ІРЕНА САХНО — донька, з донькою РАЇСОЮ в Україні
РОМА РЕЙНІ — внучка з чоловіком і сином

В першу річницю Смерти

нашого Незабутнього Мужа, Батька, і Дідуня

Бл. п. Полковника ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА КЕДРОВСЬКОГО

буде відправлена після Служби Божої

ЗАУПОКІЙНА БОГОСЛУЖБА

В НЕДІЛЮ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1971 року о год. 11.30 рано
В церкві СВ. АНДРІЯ, в Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

Щиро прохаємо приятелів і знайомих про молитви за спокій душі Покійного

Дружина КАТЕРИНА
Син ЮРКО з родиною

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Невіджалуваної, Дорогої ДРУЖИНИ, МАТУСІ, БАБУНІ І СЕСТРИ

бл. п. ЛЮБИ зі ЩУДЛЮКІВ ДРЕБИЧ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ в четвер, 11-го березня 1971 року

в слідуючих Церквах:

СВ. ЮРІЯ, НЮ ЙОРК, 7-ма вул., год. 8-ма рано;
СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, НЮАРК, Н. Дж., год. 8-ма рано;
ПОКРОВИ ПРЕСВ. МАРІЇ, БРІДЖПОРТ, Конн., год. 8-ма рано;
ХРИСТА ЦАРЯ, БОСТОН, Масс., в суботу, 13-го БЕРЕЗНЯ 1971 р., год. 8-ма рано.

Просимо Друзів та Знайомих про молитви за Душу Покійної.

РОДИНА

В пам'ять Покійної, Родина зложила 250.00 дол. на Патріярший Фонд.

Замість квітів на могилу

бл. п. **АННИ СТЕБЕЛЬСЬКОЇ-КОРНІЄНКО**

зложили 200.00 (двісті) долярів на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті

Ню Йорк, Н. Й. — Ілько і Катерина ТАЦУКИ

Замість квітів на могилу

бл. п. **ТАНІ РАУШ-РУДАКЕВИЧ**

на Фонд „Церква в Потребі" 51.00 дол.
на Фонд Катедри Українознавства, Гарвард 51.00 дол.

зложили слідуючі:

С. Фарміга	$20.00	о. І. Мак	$ 5.00
Т. Кордуба	20.00	О. Ленець	10.00
Т. Дурбак	10.00	О. Винник	10.00
Ф. Паппко	10.00	А. і Г. Стахнів	10.00
М. Малогівський	2.00	Ф. і А. Сідоряк	5.00

Замість квітів на свіжу могилу пластуна, студента інженерного факультету, який відійшов від нас в повному розквіті його молодого життя

сл. п. **ОРЕСТ ГУРИН**

Із співчуттям горя Його Родичам та сестричці Галі на Фонд „Церква в Потребі" зложили 20.00 долярів

ВАСИЛЬ та ІВАН

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання

КОМІСІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИХ ВЗАЄМИН
ДОПОВІДЬ д-ра БОРИСА РЖЕПЕЦЬКОГО — „ПАРИЗЬКИЙ ПРОЦЕС 1926 Р."

Засідання відбудеться в суботу, 13-го березня 1971 р. о 6-ій год. вечора, в приміщенні Академії, 206 Захід 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

— влаштовує —

ШОСТІ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в суботу, 8-го травня 1971 року на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.

В турнірі можуть брати участь лише члени УНСоюзу. Турнір є під зарядом ABC і WIBC moral sanction.

ELLENVILLE BOWL—O—MAT

Route 209, Ellenville, N.Y. Phone (914) 647-4380

Гарантовані нагороди на розгри чоловічих і жіночих дружин:

Чоловіча дружина $500 1-ше місце — $300 2-ге місце
Жіноча дружина $200 1-ше місце — $100 2-ге місце

- Доблі, сінглі і дружини: субота 8-го травня 1971 року
- Передбачується щонайменше одна нагорода на кожних 10 зголошень в кожній грі.
- Реченець зголошень — 10-го квітня 1971 року.
- Нагороди будуть роздані 8-го травня 1971 р. під час бенкету.
- Шліть завчасу свої замовлення на бенкет.

БЕНКЕТ

відбудеться
на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.
год. 8-ма веч. — $10.00 від особи, включаючи коктейл, обід, забава і напитки.

Запрошуємо до участи всі Союзові Відділи в ЗСА і Канаді.

Bowlers Headquarters
СОЮЗІВКА, Кергонксон, Н. Й.

For further information write to:
Mr. WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd., Rochester, N.Y. Tel.: (716) 544-6479
ANDREW JULA, Supreme Advisor
15 Sands Ave., Ambridge, Pa. 15003 (412) 266-2686
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303 (201) 435-8740

УВАГА! УВАГА!

АЛЛЕНТАВН, НОРТГЕМПТОН, РЕДІНҐ, ІСТОН й ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 14-го березня 1971 р.

о годині 3-ій по полудні

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

в залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя
1343 Нюпорт Аве., Нортгемптон, Па.

До участи в зборах запрошується всіх Відділових урядовців і конвенційних делеґатів таких місцевостей:

Редінґ — 48, Аллентавн — 147 і 151, Нортгемптон — 44 і 318, Бетлеґем — 47 і 288, Істон — 137 і 438, Палмертон — 369, Бат — 95.

В зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР — головний предсідник
СТЕПАН ГАВРИШ — головний радний і обласний організатор

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Анна Гарас, голова — Дмитро Мушастий, касир — Григорій Працик, секретар

НОВІ ВИДАННЯ

„КИРИЛО-МЕТОДІЇВСЬКОГО БРАТСТВА"

1. Проф. Т. Пасічник, „ПСАЛЬМИ ДАВИДОВІ", їх значення у збірці Тараса Шевченка: „Три літа". Це винятковий коментар на твори Т. Шевченка, коли він перебував на рідних землях України. 96 ст. друку, — ціна 1.50 дол.

2. Гр. Домашовець, „ПРАВДА Й ВОЛЯ", статті, поезії, оповідання й повість „Зі сумних часів", — революції. 207 ст. друку, ціна у твердій опр. 4.00, у м'якій 2.50 дол.

3. „75-РІЧЧЯ СМЕРТИ ПРОФ. М. ДРАГОМАНОВА", історично-монографічна розвідка, 36 ст. друку, ціна — 50 центів.

Можна набути: книгарня „Свобода", Джерзі Сіті, в „Арці" і в „Сурмі", Ню Йорк, у „Дніпрі", Ірвінґтон, Ню Джерзі, і по адресі Видавництва:

"СМВ", 52 Woodlawn Place, Irvington, N.J. 07111, U.S.A.

Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії, Па.

У п'ятницю, 12 БЕРЕЗНЯ 1971 р. о год. 8-ій веч. у залі „Тризуба"

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ ПІСНІ

Співає солістка Паризького радіо

Уляна Чайківська-Вирста

Слово про мистецьке життя Парижу скаже маляр Т. ВИРСТА

Конферансьє — Ю. ГРІНЕНКО. Вступ $1.50

РІЧНІ ЗБОРИ

РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

— відбудуться —

в четвер, 25-го березня 1971 року

при 760 Clinton Avenue, Newark, N.J.
в год. 2:30 по пол.

На зборах відбудеться вибір трьох директорів та полагодження інших справ, що можуть виринути перед зборами.

Виборчі кімнати для вибору директорів будуть відкриті від 2:30 до 3:30 по пол.

ПЕТРО ЦАП, секретар

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ-УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

17-та ЗБІРНА ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

М. Анастазієвський, П. Андрусів, Г. Бобрицький, Б. Божемський, Я. Вижницький, Н. Войновська, Л. Волянська-Горняткевич, С. Гнатченко-Костур, Я. Гніздовський, Х. Головчак-Дебаррі, Н. Горбач, Л. Грицан-Сушків, О. Грищенко, Л. Гуцалюк, Я. Геруляк, А. Дідух, Б. Доманик, С. Зарицька, І. Зелик, Ю. Колесар, Е. Козак, Ю. Козак, Я. Козак, Е. Курилович-Чапельська, М. Ласовська, В. Ласовський, Ж. Ласовський, Г. Мазепа, Ю. Матушевський, П. Мегик, М. Мирош, М. Мороз, Л. Морозова, Я. Паладій, В. Панчак, С. Пастухів, Б. Пачовський, І. Петренко-Федишин, Б. Савчук, С. Савчук, Т. Д. Савчук, Я. Самійло, В. Сімицfolib, Я. Стадник, С. Сурмач, Б. Титла, К. Трохименко, П. Тулик, І. Федешишин, П. Холодний, М. Черешньовський, М. Чуласвський, Д. Шолдра, К. Шонк-Русич, Т. Шумилович, М. Шуст, І. Шухевич.

Ґалерія Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, Н. Й.

149 — 2nd Avenue

Відкриття в неділю, 14 березня 1971, год. 1-ша по пол.

Виставка відкрита від 14-28 березня вкл., у п'ятниці від 6-8 год. по пол. та в суботи і неділі від 1-8 по пол.

В СУБОТУ, 13-го БЕРЕЗНЯ 1971 р. о год. 9-ій рано в КАПЛИЦІ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

ПО ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНАХ ХОРУ „ДУМКА":

ВОЛОСЯНСЬКИЙ ТЕОФАН	ВОЙЦІЦЬКИЙ СТЕПАН
ГРЕБЕНЯК ІВАН	ГУЗАР ЯРОСЛАВ
ДРАГАН БОРИС (мол. Думка)	КАРПЕВИЧ БОГДАН
КОВАЛИШИН ЯРОСЛАВ	КОРОЛЬ ЮРІЙ (мол. Думка)
КОСТИНЮК ВОЛОДИМИР	НЕДІЛЬСЬКИЙ ІВАН
РАБІЙ ЮРІЙ (мол. Думка)	ПИРОЖАК БОГДАН
ХОЛЄВЧУК ВОЛОДИМИР	РУБЧАК ЗЕНОН
ЧОПИК МИКОЛА	СЕМКІВ ЙОСАФАТ
	ШУГАН ЕВГЕН (мол. Думка)

Просимо Родини та Приятелів Померлих, спільно помолитись за спокій Їхніх Душ.

УПРАВА ХОРУ „ДУМКА"

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. інж. СВЯТОСЛАВА ІГОРЯ ЯЦУШКА

буде відправлене

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в неділю, 14-го березня 1971 року в годині 12-ій дня у церкві св. Юра в Ню Йорку

на яке просимо Родину, Приятелів і Знайомих.

Дружина — ЯРУСЯ
Син — ІГОР

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 4-ої)

1. „Признати три спеціяльні нагороди для найкращих організаторок-жінок в 1970 році".

2. „Збільшити число стипендій для союзової молоді".

3. „Поліпшити приміщення для жінок, які працюють на Союзівці".

4. „Поробити потрібні поліпшення на Союзівці".

5. „Придбати редакторку для жіночої сторінки та подбати про її постійну появу".

6. „Закликати союзове жіноцтво, щоби воно брало більшу участь в громадському житті, а зокрема роби більше цікавилося українською молоддю та допомогою потребуючим, зокрема хворими і старими".

Пропозиції цих рекомендацій, піддержані головною радною Анною Чопик, схвалено однодушно.

Після цього п. **Марія Душник**, секретарка Комісії для справ спорту запропонувала, з доручення тієї Комісії, схвалити насутпні рекомендації:

1. „Усі спортові імпрези, які переводить УНСоюз, переводити під іменем Українського Народного Союзу та його крайової спортової програми".

2. „По змозі влаштувати на Союзівці краєві змагання у круглях і то по змозі, безпосередньо перед або після Річних Нарад Головного Уряду".

3. „Придбати емблеми Українського Народного Союзу на спортові сорочинки і жакети для учасників спортових імпрез".

4. „Призначити на спортові справи буджет в загальній сумі $6,500, а саме на круглі $3.000, на кошиківку $1,000, на копаний м'яч $1,000, на теніс $500, на гольф $500 і на відбиванку$500".

5. „Закликати всіх, які є заінтересовані в поширенню спорту серед української молоді, щоб вони ввійшли у зв'язок з Комісією для спортових справ".

Всі внесення, піддержані головою Комісії для справ спорту Андрієм Джулою та заступником голови тієї Комісії Іваном Іванчуком, схвалено одноодушно.

Заступник гол. предсідника **Володимир Сохан** запропонував, з огляду на обмежений час нарад, передати під розгляд та для дальшого плянування до Комісії Публічніх Зв'язків і Преси його проєкт переведення коштом УНСоюзу перепису українців Америки і Канади (із адресами, а не самої статистики), який був би корисним для УНСоюзу та загального скріплення організованого українського життя.

На цьому закінчилося ставлення індивідуальних пропозицій поодиноких урядовців та від Комісій.

В цьому місці перервано засідання, щоби дати змогу його учасникам взяти участь в Службі Божій, яку відправив в каплиці Союзівки о. М. Горошко. Сесію відложено до год. 2.30 по пол.

Шоста (пополуднева) сесія

Шосту, пополудневу сесію відкрив о год. 2.30 по пол. головний предсідник Йосип Лисогір. На порядок дня прийшла доповідь головного секретаря і керівника організаційного Відділу Ярослава Падоха на організаційні теми та його пропозиції ухвал.

ЛИЦЕМ У МАЙБУТНЄ: УНСОЮЗ У СІМДЕСЯТИХ РОКАХ

Важливою частиною нашого ювілейного клича було „лицем до майбутнього". В цім конвенційнім році продовжуємо цей клич, доказом чого наша приявність тут. Адже травнева конвенція схвалила відбути ці перші, осінні наради Головного Уряду з одною лише точкою нарад: обдумати пляни дальшої праці і залежного від неї дальшого росту УНСоюзу. На жаль, на порядку нарад знайшлися інші справи й ось під самий кінець тільки в коротких, прямо телеграфічних, словах можу переповісти маю приготовану доповідь про плянування нашого майбутнього і потрібні для цього ухвали.

Для дальшого росту УНСоюзу в сімдесятих роках уважаю конечно потрібним ввести ряд дуже основних змін і поліпшень. Деякі з них треба буде переводити поступово, може навіть роками, а деякі можемо схвалити вже сьогодні. Але одні і другі треба взятися майструвати вже зараз. Ось деякі з них:

1. ПОБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО АПАРАТУ НА ПРОФЕСІЙНІЙ ОСНОВІ. Цей апарат на ділі не існує. Треба зачинати майже від основ. Висловившись коротко: треба утворити в межах організаційного відділу головної канцелярії окремі підвідділи для загальних організаційних, інформаційних і вишкільних справ, з фаховими, вишколеними діловодами для всіх цих трьох ділянок. Щойно тоді буде можливо переводити систематичний вишкіл союзових працівників, усвідомлювати нашу суспільність про вагу життьового забезпечення та побудувати густу сітку професійних організаторів для забезпечування членів. Відповідний бюджет це перший крок на цьому конечному шляху. Коли цієї радикальної зміни не введемо в сімдесятих роках, в роках вісімдесятих може не бути для кого переводити.

ОБЛАСНІ ОРГАНІЗАТОРИ, це частина, не менш важна частина згаданої щойно перебудови нашого організаційного апарату з громадського і аматорського, на професійний і фаховий. Окремий бюджет має запевнити можливо найкращі умови для придбання таких організаторів у всіх більших осередках УНСоюзу та нашого поселення. Мінімальне число потрібне для нової побудови організаційного апарату і його правильне функціонування, це десять обласних організаторів, яким під опіку були б передані не більше, як по 50 Відділів і то на невеликій території. Відомо, що є велика трудність дістати кваліфікованих фахівців для цієї нелегкої праці. Але панівна в цім краю ринкова система продажі і попиту розв'яже і цю трудність при готовости створити такі умови для організаторів, які їх мусять до нас притягнути. Як приклад, побіч відповідної (конкуренційної) винагороди, може тут послужити привілей організатора, після десяти років задовільної праці в терені, одержати відповідну працю в головній канцелярії. Маючи такий апарат можна з теперішньої випадковости перейти на вищий щабель наших організаційних кампаній: стабілізованої, можна б сказати, ґарантованої продукції нових членів.

3. ПОСТІЙНІ ОРГАНІЗАТОРИ це дальша частина вищез'ясованої, нової організаційної схеми нашого апарату. Маємо їх під цю пору не більше десятка осіб і ні одного — на ввесь час. А їх треба десятки чи сотні. І знову умови їх праці, зокрема ж винагороди, мусять бути такі конкуренційні, щоб всі наші земляки, які працюють для чужих, радо прийшли до нас. І багато більше. Проблема складна, бо найперше треба навчити наше громадянство, що забезпечення тільки на достатні суми має реальну вартість. Тепер ми маємо лише „похоронне" забезпечення, або тільки номінальне, ради членства в національній установі або ради знижки передплати „Свободи". Тут передову ролю має відіграти наш інформативний підвідділ. До речі, головним завданням обласних організаторів має бути, й колись таки буде, вишколювання і нагляд над місцевими, постійними організаторами. Це на майбутнє. А на сьогодні підвищити винагороду постійними організаторам за придбаних членів, а зокрема признати їм грошові бонуси такі, які прислуговують нашим відділовим організаторам за більше число придбаних членів і за більшу суму їх забезпечення, включно до безплатного побуту на Союзівці. Є випадки, що постійні організатори дістають нижчу винагороду, як відділові секретарі, хоч вони мають додаткову винагороду.

4. ОКРУГИ не знайшли свого статутового оформлення мимо того, що цим займалися дві останні конвенції. Проблема перетворення цих посередних звен між головною канцелярією і пів-тисячею Відділів на величезній території чекає на своє розв'язання. Заки до цього прийде, пропоную схвалити наступне: а. Признати Окружним Комітетам бонуси за нових членів, зорганізованих на їх території, а саме: по одному доляррові за члена, при виконаній половині річної квоти членів Округи; по півтора доляра при виконанні 75% квоти та по два доляри при виконанні повної квоти. б. Звертати Округам готівкові видатки на порта та телефони, зв'язані з організаційною працею та в. Відбувати річні конференції голов Окружних Комітетів, окремо на Сході і Заході, від осені цього року почавши. Ці заходи будуть поважним кроком вперед у піднесенні працездатности Окружних Комітетів, яка нам дуже потрібна.

5. ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ мають статутовий обов'язок дбати про добро нашої установи. Пропоную уложити кодекс їх повинностей, зокрема на організаційному відтинку праці УНСоюзу й призначити відповідну суму в бюджеті на видатки, зв'язані з їх поїздками та збільшеною активністю. Значне відмолодження складу Головного Уряду робить це питання особливо актуальним і надійним. Коли головні контролери мають обов'язок перевірювати діяльність, зокрема господарку УНСоюзу, то головні радні за довгих 76 років існування УНСоюзу не знайшли ще свого місця в ньому, ні своєї місії. Розв'яжім це питання, коли не на цих нарадах, то бодай в цій каденції Головного Уряду. Це може привести до нової доби того уряду.

6. МОЛОДЬ: Для притягнення нашої молоді до УНСоюзу і пов'язання її з нашою національною громадою пропоную такі конкретні заходи: а. Обняти окрему опіку над школами українознавства, допомагаючи їм в міру наших сил, на основі суми вставленої в бюджет. б. Піднести Стипендійний Фонд бодай до суми $10.000 річно. в. Влаштовувати щорічні танцювально-вокально-музичні конкурси й пописи молоді під фаховим доглядом Українського Музичного Інституту. г. Влаштовувати щороку виставки і конкурс образотворчої діяльности молоді, під наглядом Об'єднання Українських Мистців. На інші проєкти прийде ще час, після досвіду здобутого в ході виконання цих плянів.

7. ЖІНОЦТВО. Для нього треба знайти окрему місію. Пропоную віддати йому встановлення Комісії для жіночих справ, якій пропоную взяти до уваги такі пропозиції: а. Утворити Жіночі Секції бодай у більших Відділах. б. Головною ділянкою праці союзового жіноцтва зробити суспільну опіку над членами, допомогу українському шкільництву і товариське життя у Відділах та Округах. Після підготови цих проєктів варто було б скликати для їх розроблення й одобрення конґрес союзового жіноцтва, яке становить майже половину союзового членства.

8. СОЮЗОВІ ДОМИ. Цю на 75 років запізнену справу треба братися тепер поладнати. У всіх більших осередках союзового членства, де немає союзових домів, слід допомогти Округам набути відповідні доми дл явсіх Відділів і їх членів. В тих домах приміщувались би канцелярії не лише всіх місцевих Відділів і Округи, але й канцелярія постійних та обласних організаторів УНСоюзу і товариські клюби союзовців. На початок слід взяти до уваги пекучу потребу таких домів в Ню Йорку, Філядельфії, Торонті, Клівленді-Пармі, Нюарку, Монтреалі.

9. РАДІОПЕРЕДАЧІ И НЕСОЮЗОВА ПРЕСА, зокрема в Канаді, повинні стати постійною допомогою в освідомлюванні українців про значення життєвого забезпечення та в їх забезпечуванні в УНСоюзі. Для цього потрібно окремої суми в бюджеті, яка дала б змогу встановити плян оголошень на цілий рік. На оставші місяці цього року пропоную признати для радіопередач суму $2.500.00.

10. ІНФОРМАТИВНИЙ ФІЛЬМ УНСОЮЗУ, зладжений під кутом заохоти ставати членами УНСоюзу та в нім забезпечуватися на відповідні суми, може принести велику користь для УНСоюзу, облегшити працю організаторів членів та дуже оживити наші окружні збори й місцеві імпрези. На це слід призначити відповідну суму в бюджеті.

11. ЗМАГАННЯ ДО ОБ'ЄДНАННЯ з усіми нашими братськими Союзами, зокрема завершення довголітніх переговорів з УРСоюзом, повинно бути надальше одною з найважніщих місій нових органів УНСоюзу. Наш час вимагає великих гуртів людей і великих засобів для надійної будучности.

12. БЮДЖЕТ з відповідними сумами на всі прийняті пляни є передумовою їх виконання. Коли цього ще в цій каденції не зробимо, можемо наперед вписати всі ці пляни поміж „побожні бажання", якими, як кажуть, вимощене пекло. Пропоную схвалити запропоновані внесення і доручити Фінансовій Комісії вставити їх в майбутній бюджет УНСоюзу. Роблю це в глибокому переконанні, що від цього буде прямо залежати велике майбутнє нашої великої установи.

Над доповіддю головного секретаря вив'язалася коротка дискусія, в якій взяли участь наступні головні урядовці: пп. Богдан Гнатюк, Антін Драґан, Іван Геврик, Іван Винник, Анатолій Дорошенко, Василь Дідюк, Дмитро Попадинець і Тарас Шпікула.

На внесення голови Контрольної Комісії Івана Геврика, піддержане головним контролером Іваном Винником, схвалено, беручи до уваги брак часу на основну дискусію над поставленими пропозиціями, передати їх відносним Комісіям з дорученням їх основно розглянути і, схваливши, запропонувати відповідні суми в бюджеті.

VI. Різне

Після закінчення дискусій і схвалення резолюцій та рекомендацій щодо майбутньої праці УНСоюзу, представники поодиноких Комісій подали до відома своє уконституювання.

Уконституювання Комісій

Головний контролер Іван Скальчук поінформував, що **Комісія для Публічних Зв'язків і Преси** обрала головою проф. **Івана Телюка**, його заступником д-ра Михайла Данилюка і секретарем д-ра **Івана Скальчука**.

Представниця **Комісії для Жіночих Справ** Марія Душник поінформувала, що її обрано головою тієї Комісії, містоголовою обрано п. **Анну Чопик**, а секретарем п. Анну Гарас.

Мирослав Кальба поінформував, що **Комісія для Справ Молоді** вибрала головою д-ра Богдана Футея, його заступником п. Анну Гарас, а секретарем інж. Анатолія Дорошенка.

В дальшому Марія Душник поінформувала, що **Комісія для Справ Спорту** вибрала своїм головою Андрія Джулу, заступником Івана Іванчука, а секретарем її, тобто Марію Душник.

Сенатор Павло Юзик поінформував, що головою **Комісії для Канадійських Справ** є з уряду він, а інші члени будуть обрані на засіданню Канадійського Представництва.

Д-р Богдан Футей інформує, що **Дослідчо-Виховний Комітет** обрав на свого голову Мирона Куропася, на його заступника Тараса Шмагалу, а секретарем його, тобто Богдана Футея.

Головний радний Дмитро Попадинець інформує, що **Фінансова Комісія** обрала своїм головою дир. Івана Винника, містоголовою д-ра Богдана Гнатюка, а секретарем його, тобто Дмитра Попадинця.

Голова Контрольної Комісії **Іван Геврик** подає, що представником Головної Контрольної Комісії у **Культурній Комісії** обрано д-ра Богдана Гнатюка, а голова Головної Ради Василь Дідюк інформує, що представником Головної Ради в Культурній Комісії є д-р Богдан Футей. Як відомо, Культурна Комісія, крім цих двох представників, складається з усіх членів Екзекутиви та всіх редакторів „Свободи" і „Українського Тижневика".

Після цього секретар для Публічних Зв'язків і Преси д-р Іван Скальчук запропонував резолюцію-заклик, підготований цією Комісією, такого змісту:

„Головний Уряд Українського Народного Союзу, нав'язуючи до резолюцій і рекомендацій останньої Конвенції, гаряче апелює і закликає всіх членів УНСоюзу всеціло морально і матеріяльно піддержувати свої Церкви та суспільно - громадські, культурно - виховні, наукові, молодечі, харитативні та всі інші установи. Головний Уряд УНС зокрема закликає членів піддержати свої крайові репрезентації: Український Конґресовий Комітет Америки, Комітет Українців Канади, Вільних Українців, харитативну централю Злучений Український Американський Допомоговий Комітет та всеціло включитись у заплановану на найближчі місяці акцію збірки фондів на встановлення другої Катедри Українознавчих Студій в Гарвардському Університеті".

Під час дебат у різних справах заторкнено зокрема справу протоколів з нарад Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету, що їх веде головний секретар і рішено делеґувати голову Головної Контрольної Комісії Івана Геврика, щоб він у Головній Канцелярії УНС перевірив стан цих протоколів.

Після цього головний контролер Богдан Гнатюк звернувся зі закликом до приявних головних урядовців, щоби вони на цих таки нарадах піддержали Світовий Конґрес Вільних Українців і на його працю склали свої пожертви. Головні урядовці відгукнулися на це склавши суму $260.00 на фонд СКВУ.

VII. Закриття нарад

Після цього головний предсідник Йосип Лисогір о год. 4.10 по пол. закрив наради Головного Уряду, а приявні, за традицією, відспівали національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Ярослав Падох
головний секретар

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кривання столу. Багато залежить від власного смаку і відчування естетики.

Передусім на стіл ставимо такі речі, що найбільш необхідні й найбільш придатні. В центрі, посередині стола ставимо квіти або овочі, але якщо маємо вибирати, між квітами й овочами, вибираємо останнє. Також, як хтось за тутешнім звичаєм хоче поставити свічки, вони як орнамент добрі, але тільки тоді, коли у вас багато місця.

Страви ставимо повздовж столу, по можливості з одного і другого кінця подібні — аж до центру столу. По обох кінцях столу ставимо дві найбільш потрібні речі, накриття на каву чи чай. Можна налити у високий дзбан якийсь добрий сік — це для тих, що не вживають алькогольних напоїв, або червоне „бордо" чи біле вино. Вазу з пуншем ставиться на протилежному кінці столу, як вино, там, те накриття на каву й чай. Гарячі страви з одного кінця столу аж до центру, з другого кінця холодні. Як правило, алькогольні холодні напої й пиво повинні стояти окремо, на столику. Посуд і срібло ставиться з одного кінця столу.

Для більшого ефекту і краси прибираємо стіл так, щоб згоджувався з обстановою кімнати та із посудом. Коли у вас багато речей з міді, себто чайничок, кавник, миски на салату, тоді ставите на стіл груші та яблука, фіолетовий виноград, банани й помаранчі, які ідеально гармонізують із мідяним посудом. Вони, як барви осени. Тому й обрус повинен гармонізувати з цими барвами жовтогарячий, зелений або білий, дамасковий із кольоровими серветками — барв осінніх листків.

Коли це наскрізь модерний дім, гарно виходять контрасти чорно - білого, себто темне скло, блискуче біле скло і сріблистий хром, темносиній обрус, а на ньому сніжнобілі серветки із темносиньою облямівкою і прозорі кришталі.

Але все ж у самому прибиранні столу ви рішаєте, ваш естетичний смак і навіть те, кого ви очікуєте і яка це нагода.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1971 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ —371 Відд., о год. 7:30 веч. в залі УНДому, 140 Prospect Ave, Irvington, N.J. Прохається чл. платити вкладки на зборах. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр., мґр. О. Грубський, заст. секр.

СУБОТА, 13-го БЕРЕЗНЯ 1971 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори 204 Відд. ім. о. А. Гончаренка, о год. 4:30 по пол. в домівці Т-ва Самопомочі, 98 Друга Аве. (між 6-5 вул.). На порядку: звіти урядників і Контр. Комісії та вибір нової управи на 1971 р. Проситься чл. про численну участь в зборах. —П. Марко, предс., В. Палідвор, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1971 р.

ЧИКАГО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. о. Николая — 106 Відд. о год. 1-ій по пол. в Домі Відділів УНС при 843 Н. Вестерн Авню. На порядку: відчитання протоколу, звіти Управи, Контр. Комісії, дискусія, ухвалення абсолюторії, вибір нової Управи на 1971 р. Проситься чл. прибути. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Т-во Мир 324 Відд. відбуло річні збори, на яких був присутній гол. радний і гол. Організ. К-ту Філядельфійської Округи Ст. Гавриш, на яких перевибрано Управу з попереднього року, а саме: Д. Матковський, гол., І. Бабяк, секр., М. Карпин, заст. секр., В. Ставничий, гол. Кон. Комісії. — Управа.

ТОРОНТО, Канада. Річні загальні збори 432 Відд. о год. 3-ій по пол. в залі УНО при 297 College St. Основними точками порядку зборів є: звіти членів Управи і Контр. Комісії, дискусія, вибір нової Управи і Контр. Комісії та плян праці. Усіх членів запрошується до участи. — Р. Вавров, гол., В. Дідулка, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6522. Тарзан свідомий риску мирового посередництва

Ти, Тарзане, говориш як приятель, і то мудро! Хай буде, як ти дорадиш! Виклич одну велику повітряну машину і я поїду попід небо з тобою до мого колишнього приятеля, вождя батузів Вави. Ми не можемо дістатись до нього наземним шляхом, без того, щоб молоді батузи не заатакували нас!

Успіх, сотнику Дикий Коте! Виклич через своє радіо на нагальну потребу гелікоптер з Момбузі, — сподіюся великий!

Ризикую щось, що може вдатися... Лет літаком з вождем Вамбі до вождя Вави на нараду бонгів з батузами може не сподобатися арогантним молодим батузам, але вони не зможуть перешкодити цьому!